

**- РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРНИЦА УСЛУГИ АД
СКОПЈЕ-**

**ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР ЗА
ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА
ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА 31 ДЕКЕМВРИ
2022 ГОДИНА**

Содржина

<u>ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР</u>	<u>1</u>
<u>ПОСЕБНИ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ ЗА ГОДИНАТА ЗАВРШЕНА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022 ГОДИНА</u>	<u>4</u>
<u>БЕЛЕШКИ</u>	<u>9</u>

Додатоци

Додаток 1 – Законска обврска за составување на Годишна сметка и Годишен извештај за работењето

Додаток 2 – Годишна сметка (Посебен извештај за финансиска состојба и Посебен извештај за сеопфатна добивка)

Додаток 3 – Годишен извештај за работењето

ИЗВЕШТАЈ НА НЕЗАВИСНИОТ РЕВИЗОР

До:

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
ул. „16-та Македонска Бригада“ бр.18
Скопје

Извештај за посебните финансиски извештаи

Ние извршивме ревизија на приложените посебни финансиски извештаи на Друштвото Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје (во понатамошниот текст: „Друштвото“), коишто ги вклучуваат Посебниот извештај за финансиска состојба заклучно со 31 декември 2022 година, Посебниот извештај за сеопфатна добивка, Посебниот извештај за промени во главнината, Посебниот извештај за паричните текови за годината која завршува тогаш, како и преглед на значајните сметководствени политики и други објаснувачки белешки.

Одговорност на раководството за посебните финансиски извештаи

Раководството е одговорно за подготвување и објективно презентирање на овие посебни финансиски извештаи во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија како и за интерната контрола коишто е релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи кои што се ослободени од материјално погрешни прикажувања без разлика дали се резултат на измама или на грешка.

Одговорност на ревизорот

Наша одговорност е да изразиме мислење за овие посебни финансиски извештаи, врз основа на нашата ревизија. Ние ја спроведовме нашата ревизија во согласност со стандардите за ревизија кои се применуваат во Република Северна Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 79/2010). Тие стандарди бараат да ги почитуваме етичките барања и да ја планираме и извршиме ревизија за да добиеме разумно уверување за тоа дали посебните финансиски извештаи се ослободени од материјално погрешни прикажувања.

Ревизијата вклучува извршување на постапки за прибавување на ревизорски докази за износите и обелоденувањата во посебните финансиски извештаи. Избраните постапки зависат од расудувањето на ревизорот, вклучувајќи ја и проценката на ризиците од материјално погрешни прикажувања на посебните финансиски извештаи без разлика дали се резултат на измама или на грешка. Кога ги прави тие проценки на ризикот, ревизорот ја разгледува интерната контрола релевантна за подготвување и објективно презентирање на посебните финансиски извештаи на Друштвото за да обликува ревизорски постапки коишто се соодветни во околностите, но не и за целта на изразување на мислење за ефективноста на интерната контрола на Друштвото.

Ревизијата, исто така, вклучува и оценка на соодветноста на користените сметководствени политики и на разумноста на сметководствените проценки направени од страна на менаџментот, како и оценка на севкупното презентирање на посебните финансиски извештаи.

Ние веруваме дека ревизорските докази коишто ги имаме прибавено се достатни и соодветни за да обезбедат основа за нашето мислење со резерва.

Основни за мислење со резерва

1. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 22 – Материјални средства приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото, со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото има евидентирано земјиште во вкупен износ од 138.083 илјади денари. Друштвото не поседува доказ за сопственост на земјиштето (имотен лист), туку истото му е дадено на користење од страна на Република Северна Македонија. Постапката за добивање право на сопственост над земјиштето е сеуште во тек и заклучно со 31.12.2022 година не е завршена. Според нашето мислење земјиштето не треба да биде признаено како средство во посебниот извештај за финансиската состојба се до завршување на постапката за стекнување на правото на сопственост.
2. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 25 – Краткорочни побарувања и краткорочни финансиски вложувања приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото, со состојба на 31 декември 2022 година Друштвото има евидентирано побарувања од поврзани друштва во износ од 71.560 илјади денари и побарувања од купувачи во вкупен износ од 268.788 илјади денари. Во овие вкупни побарувања се вклучени сомнителни и спорни побарувања, тужени побарувања и побарувања по основ на камати во износ од 280.551 илјади денари. Во побарувањата од купувачите се вклучени и побарувања постари од една година во износ од 22.422 илјади денари. Друштвото нема направено проценка за оштетувањето на погоре наведените побарувања ниту пак има признаено било какви резервирања поради оштетување за истите, со што со состојба на и за годината што завршува на 31 декември 2022 година средствата се преценети а трошоците и загубата потценети за погоре наведениот износ.
Друштвото има евидентирано побарувања од Макстил АД Скопје во вкупен износ од 32.567 илјади денари при што износот од 9.421 илјади денари не може со сигурност да се потврди поради меѓусебна не усогласеност за што е покрената судска постапка од страна на РЖ Услуги АД Скопје.
3. Како што е наведено во 30.2 – Судски спорови, приложена кон посебните финансиски извештаи на Друштвото со состојба на 31 декември 2022 година, Друштвото се јавува во 27 (дваесет и седум) судски постапки, од кои во 24 постапки се јавува како тужител со вредност на спорот од 227.795 илјади денари, а во 3 судски постапки се јавува како тужена страна. Иако судските постапки се комплексни, неизвесни и долготрајни, сепак во наредниот период можат да се очекуваат значајни приливи на парични средства.
4. Како што е наведено во БЕЛЕШКА 21– Нематеријални средства приложена кон посебните финансиски извештаи, Друштвото има прикажано Гудвил во вкупен износ од 9.353 илјади денари. Друштвото не извршило мерење на објективната вредност на Гудвилот според неговата пазарна вредност на датумот на изготвување на посебниот извештај за финансиска состојба согласно МСС 36 – Обезвреднување на средства.

Мислење со резерва

Според нашето мислење, освен за ефектите дадени во пасусот Основи за мислење со резерва, посебните финансиски извештаи објективно ја презентираат во сите материјални аспекти финансиската состојба на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје на 31 декември 2022 година, како и неговата финансиска успешност и неговите парични текови за годината којашто завршува тогаш во согласност со сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија.

Извештај за други правни и регулаторни барања

Менаџментот на Друштвото е исто така одговорен за подготвување на годишниот извештај за работата во согласност со член 384, член 352 и член 477 од Законот за трговските друштва („Службен весник на Република Македонија“ бр. 28/2004 ... 99/22).

Наша одговорност во согласност со Законот за ревизија („Службен весник на Република Македонија“ бр.158/2010 ... 83/2018) е да известиме дали годишниот извештај за работењето е конзистентен со годишната сметка и посебните финансиски извештаи на и за годината која што завршува на 31 декември 2022. Нашата работа во однос на годишниот извештај за работењето е извршена во согласност со МСР 720 и е ограничена на известување дали историските финансиски информации прикажани во годишниот извештај за работењето се конзистентни со годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи.

Годишниот извештај за работењето е конзистентен од сите материјални аспекти со годишната сметка и ревидираните посебни финансиски извештаи на Друштвото Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје за годината која завршува на 31 декември 2022.

Прилеп, 25.04.2023

Овластен ревизор
Петко Ристески

Пелагониска Ревизорска Куќа

**Посебни финансиски извештаи за годината завршена на 31 декември 2022 година
во согласност со барањата на
сметководствените стандарди прифатени во Република Северна Македонија
за Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје**

- **Посебен извештај за финансиската состојба**
- **Посебен извештај за сеопфатна добивка**
- **Посебен извештај за промени во главнината**
- **Посебен извештај за паричните текови**

Овие посебни финансиски извештаи се усвоени на ден 05.03.2023 година од директор Јован Гечески и потпишани од одговорниот сметководител Маја Николова.

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА
 на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
 за годината која завршува на 31 декември 2022 година

	Белешки	31 декември 2022 во (000) МКД	31 декември 2021 во (000) МКД
СРЕДСТВА			
Нетековни средства			
Нематеријални средства	21	9.353	9.353
Материјални средства	22	403.951	393.684
Вложувања во недвижности		-	-
Долгорочни финансиски средства	23	591	591
Вкупно нетековни средства		413.894	403.627
Тековни средства			
Запади	24	9.746	8.545
Побарувања од поврзани друштва	25	71.560	71.508
Побарувања од купувачи	25	268.788	268.026
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	25	391	296
Побарувања од државата по основ на даноци	25	950	21
Побарувања од вработените	25	164	164
Останати краткорочни побарувања		-	6
Краткорочни финансиски средства			
Парични средства и парични еквиваленти	26	7.874	16.685
Платени трошоци за идни периоди и пресметани приходи	25	30.748	31.310
Вкупно тековни средства		390.220	396.562
ВКУПНО СРЕДСТВА		804.115	800.189
ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ			
Главнина и резерви	27		
Основна главнина		505.704	505.704
Премии на емитирани акции		(11.502)	(11.502)
Ревалоризациска резерва		207.805	207.805
Резерви		24.453	15.415
Акумулирана добивка		2.802	2.802
Пренесена загуба		-	9.038
Добивка за деловната година		(10.905)	
Загуба за деловната година		718.357	729.263
Вкупно главнина и резерви			
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци		-	-
Долгорочни обврски	28	-	20.386
Одложени даночни обврски		-	-
Тековни обврски	29		
Краткорочни обврски спрема поврзани друштва		5.623	(0)
Краткорочни обврски спрема добавувачи		18.664	11.455
Обврски за аванси, депозити и кауции		0	8
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци		1.057	1.000
Обврски спрема вработените		2.127	2.027
Тековни даночни обврски		1.946	3.025
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва		-	
Обврски по заеми и кредити		56.341	33.025
Обврски по основ на учество во резултатот		-	
Останати финансиски обврски		-	
Останати краткорочни обврски		-	
Одложени плаќања на трошоци и приходи на идни периоди		-	
Вкупно тековни обврски		85.757	50.540
Вкупно обврски		85.757	70.926
ВКУПНО ГЛАВНИНА И ОБВРСКИ		804.115	800.189

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА СЕОПФАТНА ДОБИВКА
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2022 година

	Белешки	31 декември 2022 во (000) МКД	31 декември 2021 во (000) МКД
Приходи од работењето			
Приходи од продажба	5	258.928	198.064
Останати приходи	6	337	250
Вкупно приходи од работењето		259.265	198.313
Промена на вредноста на залихите на готовите производи и на недовршеното производство			
Капитализирано сопствено производство и услуги		-	-
Расходи од работењето			
Трошоци за сировини и други материјали	7	152.374	93.534
Набавна вредност на продадени стоки	8	6	-
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови,		-	-
Услуги со карактер на материјални трошоци	9	7.869	3.695
Останати трошоци од работењето	10	30.131	23.707
Трошоци за вработените	11	39.934	38.703
Амортизација на материјални и нематеријални средства	12	15.193	14.974
Вредносно усогласување на нетековни/тековни средства	13	-	211
Резервирања за трошоци и ризици		-	-
Останати расходи од работењето	14	15.048	11.127
Вкупно расходи од работењето		260.554	185.951
Финансиски приходи		-	-
Финансиски расходи	15	9.616	2.298
Удел во добивката/загуба на придружените друштва		-	-
Добивка/Загуба од редовното работење	16	(10.905)	10.064
Нето добивка/загуба од прекинати работења		-	-
Добивка/Загуба пред оданочување	16	(10.905)	10.064
Данок на добивка	17	-	1.026
Одложени даночни приходи/расходи		-	-
Нето добивка/загуба за деловната година	18	(10.905)	9.038
Останатата сеопфатна добивка		-	-
Останатата сеопфатна загуба		-	-
Вкупна сеопфатна добивка/загуба за годината	19	(10.905)	9.038
Сеопфатна добивка/загуба којашто им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво		-	-
Сеопфатна добивка/загуба којашто им припаѓа на неконтролираното учество		-	-
Основна добивка/загуба по акција (денари по акција)	20	-6,94	5,75

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПРОМЕНИ ВО ГЛАВНИНАТА
 на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
 за годината која завршува на 31 декември 2022 година

ОПИС	Состојба на 31 декември 2021 година (во 000 МКД)	Зголемување (во 000 МКД)	Намалување (во 000 МКД)	Состојба на 31 декември 2022 година (во 000 МКД)
Основна главнина	505.704	-	-	505.704
Сопствени акции	(11.502)	-	-	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	-	-	207.805
Резерви	15.415	9.038	-	24.453
Акумулирана добивка	2.802	-	-	2.802
Пренесена загуба	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-
Добивка за финансиската година	9.038	-	(9.038)	-
Загуба за финансиската година	-	(10.905)	-	(10.905)
Вкупно главнина и резерви	729.263	(1.867)	(9.038)	718.357

ОПИС	Состојба на 31 декември 2020 година (во 000 МКД)	Зголемување (во 000 МКД)	Намалување (во 000 МКД)	Состојба на 31 декември 2021 година (во 000 МКД)
Основна главнина	505.704	-	-	505.704
Сопствени акции	(11.502)	-	-	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	-	-	207.805
Резерви	22.329	-	(6.915)	15.415
Акумулирана добивка	2.802	-	-	2.802
Пренесена загуба	-	-	-	-
Дивиденди	-	-	-	-
Добивка за финансиската година	-	9.038	-	9.038
Загуба за финансиската година	(6.915)	-	6.915	-
Вкупно главнина и резерви	720.224	9.038	0	729.263

Белешките се составен дел на посебните финансиски извештаи

стр. 7 од 36

ПОСЕБЕН ИЗВЕШТАЈ ЗА ПАРИЧНИТЕ ТЕКОВИ
на Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
за годината која завршува на 31 декември 2022 година

	31 декември 2022 во (000) МКД	31 декември 2021 во (000) МКД
I. Готовински тек од оперативни активности		
Нето добивка/загуба по оданочување	(10.905)	9.038
Амортизација на основни средства	15.193	14.974
Зголемување/намалување на тековните средства		
Залихи	(1.201)	(662)
Побарувања од поврзани друштва	(52)	(67.109)
Побарувања од купувачи	(763)	58.323
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	(95)	(85)
Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси	(928)	9
Побарувања од вработените	-	-
Останати краткорочни побарувања	6	-
Платени трошоци за идните периоди и пресметани приходи	563	4.301
Вкупно зголемување/намалување на тековните средства	(2.470)	(5.222)
Зголемување/намалување на тековни обврски		
Обврски спрема поврзани друштва	5.623	(440)
Обврски спрема добавувачи	7.209	3.173
Обврски за аванси, депозити и кауции	(8)	8
Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести	57	28
Обврски кон вработените	99	45
Тековни даночни обврски	(1.080)	1.952
Обврски по заеми и кредити спрема поврзани друштва	-	-
Обврски по заеми и кредити	23.316	(2.587)
Обврски по основ на учество во резултатот	-	-
Останати финансиски обврски	-	-
Останати краткорочни обврски	-	-
Одложено плаќање на трошоци и приходи на идните периоди	-	-
Вкупно зголемување/намалување на тековни обврски	35.217	2.180
Вкупно нето готовина од оперативни активности	37.035	20.971
II. Готовински тек од инвестициски активности		
Материјални и нематеријални средства	(25.460)	(5.265)
Вложувања во недвижности	-	-
Долгорочни финансиски средства	-	-
Краткорочни финансиски средства	-	-
Вкупно нето готовина од инвестициски активности	(25.460)	(5.265)
III. Готовински тек од финансиски активности		
Главнина и резерви	0	0
Долгорочни резервирања за ризици и трошоци	-	-
Долгорочни обврски	(20.386)	(2.559)
Одложени даночни обврски	-	-
Вкупно нето готовина од финансиски активности	(20.386)	(2.559)
Вкупно нето пораст/намалување на готовината	(8.812)	13.146
Готовина на почетокот од годината	16.685	3.540
Готовина на крајот од годината	7.874	16.685

**БЕЛЕШКИ
КОН ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ НА
РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРНИЦА УСЛУГИ АД СКОПЈЕ
ЗА ГОДИНАТА КОЈА ЗАВРШУВА НА 31 ДЕКЕМВРИ 2022**

БЕЛЕШКА 1. ОПШТИ ИНФОРМАЦИИ

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје (во понатамошниот текст: „Друштвото“) е основано на ден 23.06.1997 година и е 100% во приватна сопственост со домашно потекло на капиталот, сврстено во групата на големи ентитети.

Седиштето на Друштвото е во Скопје на ул. „16-та Македонска Бригада“ бр.18, Скопје.

Согласно НКД, шифрата на претежната дејност на Друштвото е 49.50 – цевоводен транспорт.

ЕМБС на Друштвото е 5180694, а ЕДБ 4030997275072.

Основната главнина на Друштвото изнесува 8.035.808 евра со вкупен број на акции во износ од 1.571.668 со номинална вредност од 5,11 евра по акција во посед на 2895 акционери (2929 акционери во 2021 година).

Органи на управување на друштвото се:

- а) Собрание,
- б) Одбор на директори.

Претседател на Одборот на директори е Ѓорѓе Качурков. Раководно и одговорно лице за работењето на РЖ УСЛУГИ АД Скопје е Јован Гечески. Неизвршни членови на Одборот на директори се:

- Филип Мешков, дипломиран правник;
- Александар Кечовски, дипломран машински инженер;
- Славчо Стојанов, дипломиран машински инженер;

Друштвото е:

- доминантен сопственик на Енергоуслуги ДООЕЛ Скопје односно учествува со 100% во главнината на истото, која изнесува 5.800 евра.
- учествува со 75% во основната главнина на КОГЕЛ СТИЛ ДОО Скопје кое има основачки влог во вкупен износ од 3.756 евра.

Во годината во која се врши ревизија односно во 2022 година Друштвото има просечен број на вработени лица 73. Во претходната 2021 година овој број на вработени изнесуваше 83.

Управител на друштвото е Јован Гечески со неограничени овластувања во внатрешниот и надворешниот промет.

Друштвото котира на Македонската берза за хартии од вредност.

БЕЛЕШКА 2. ОСНОВ ЗА СОСТАВУВАЊЕ И ПРЕЗЕНТИРАЊЕ НА ПОСЕБНИТЕ ФИНАНСИСКИ ИЗВЕШТАИ

2.1. Основ за подготвка на посебните финансиски извештаи

Друштвото РЖ УСЛУГИ АД Скопје известува согласно со Меѓународните стандарди за финансиско известување, утврдени од Одборот за меѓународни сметководствени стандарди, објавени во Правилникот за водење сметководство („Службен весник на РМ“, бр. 159/09, 164/10 и 107/11), кои ги содржат:

- Меѓународните сметководствени стандарди МСС – прифатени во Република Македонија,
- Меѓународните стандарди за финансиско известување МСФИ,
- Толкувањата на Постојниот комитет за толкување ПКТ и
- Толкувањата на Комитетот за толкување на меѓународното финансиско известување КТМФИ.

Приложените финансиски извештаи претставуваат посебни финансиски извештаи на Друштвото.

Веродостојноста е поткрепена со фактот дека Друштвото ќе продолжи да работи и во иднина.

2.2. Основ за составување и презентирање на посебните финансиски извештаи

При подготвување на посебните финансиски извештаи Друштвото применува сметководствени проценки за ставките кои не можат прецизно да се измерат. Проценувањето вклучува расудувања засновани на информации кои се последно расположливи. Во текот на работењето одредени проценки можат да се ревидираат како резултат на промени на околностите врз основ на кој биле засновани, промени во окружувањето или добиените нови информации и сознанија.

Проценки се употребуваат при проценување на корисниот век на употреба на недвижностите, постројките и опремата, обезвреднување на недвижностите, постројките и опремата, исправка на вредноста на побарувањата односно утврдување на нивната објективна вредност, вредносно усогласување (исправки) на залихите за да се сведат по нивната нето реализациона вредност и слично.

Ефектите од промената во сметководствените проценки се вклучуваат во утврдувањето на нето добивката или загубата во периодот на промената и/или во идните периоди доколку промената влијае и на двете.

Посебните финансиски извештаи на друштвото се подготвуваат по метод на споредливост и тоа тековна со претходна година и се презентираат во илјади (000) МКД. Онаму каде е потребно споредбените податоци се прилагодени и усогласени со цел да одговараат на извршените презентации во тековната година.

2.3. Претпоставка за неограничен континуитет во работењето

Посебните финансиски извештаи се изгответи врз основа на претпоставката за континуитет во работењето, односно дека Друштвото ќе продолжи да работи во дологодна иднина, Друштвото нема намера ниту потреба да го ликвидира или материјално да го ограничи опсегот на своето работење. Раководството смета дека не постои материјална несигурност што предизвикува сомнеж кој би го довел во прашање континуитетот во работењето на Друштвото.

2.4. Странски валути

Искажувањето на трансакциите изразени во странски валути се врши според девизниот курс на денот на трансакцијата. Средствата и обврските изразени во странска валута се искажуваат во денари по средниот курс на НБРСМ на последниот ден од пресметковниот период. Сите добивки и загуби кои произлегуваат од курсните разлики опфатени се во Посебниот извештај за сеопфатна добивка како приходи или расходи од финансирањето за пресметковниот период.

Во тековната 2022 година Друштвото има трансакции изразени во странска валута.

2.5. Девизни курсеви

Официјалните девизни курсеви кои беа применети за искажување на ставките од посебниот извештај за финансиската состојба се следниве:

Валута	31 декември 2022	31 декември 2021
1 EUR	61,4932 ден.	61,6270 ден.
1 USD	57,6535 ден.	54,3736 ден.

2.6. Односи со поврзани страни и нивни трансакции

За целите на посебните финансиски извештаи, поврзани субјекти се оние субјекти кај кои што едното правно лице има можност за контрола врз другото правно лице или има право да управува со финансиските и деловните операции на другото друштво утврдени согласно МСС 24 - Обелоденување на поврзани субјекти. Односите помеѓу Друштвото и неговите поврзани субјекти се утврдени на договорна основа и се спроведуваат според пазарни услови. Салдата на побарувањата и обврските на денот на посебниот извештај за финансиската состојба како и трансакциите со поврзаните субјекти настанати во извештајните периоди, одделно се прикажани во белешките кон посебните финансиски извештаи.

Трансакциите помеѓу поврзаните страни (Енергоуслуги ДООЕЛ, Когел Стил ДОО Скопје) и отворените салда се обелоденуваат во финансиските извештаи на групата. Трансакциите помеѓу поврзаните страни во рамките на групата и отворените салда се елиминираат при подготвувањето на

консолидираните финансиски извештаи на групата по метод на потполна консолидација. Трансакциите помеѓу поврзаните страни главно се однесуваат на давање и примање на стоки и услуги (наемнина) и нивно вреднување. Утврдување на трансферните цени се врши врз принципот трошоци плус, односно по цена на чинење плус просечна маржа во дејноста на групата.

2.7. Споредбени показатели

Посебните финансиски извештаи се составени во согласност со принципот на историска набавна вредност. Посебните финансиски извештаи се подготвени со состојба на и за годините кои завршуваат на 31 Декември тековна и претходна година. Посебните финансиски извештаи за тековната година редовно се ревидираат со што се овозможува споредливост со показателите во финансиските извештаи од претходната година.

БЕЛЕШКА 3. ОСНОВНИ СМЕТКОВОДСТВЕНИ ПОЛИТИКИ И ПОРЦЕНКИ

3.1. Нематеријални средства

Нематеријални средства се оние средства кои немаат физичка содржина но кои можат да се идентификуваат. Тие се:

- Дизајнирање и имплементација на нови процеси;
- Патенти и лиценци;
- Интелектуална сопственост;
- Развивање на пазарот и трговски марки;
- Компјутерски софтвер кој не е составен дел на хардверот;
- Авторски права;
- Франшизи.

Нематеријалните средства треба да се идентификуваат со цел јасно да се разграничат од гудвилот и тие почетно се мерат според нивната набавна вредност, а се признаваат само доколку:

- е веројатно дека идни економски користи ќе му се припишат на нематеријалното средство;
- набавната вредност на нематеријалното средство може веродостојно да се измери;

Корисниот век на нематеријалното средство се определува како ограничен и неограничен. Корисниот век на нематеријалното средство кој произлегува од договори и други законски права не треба да го надмине периодот на договорот и другите законски права.

Амортизацијата на нематеријалните средства со ограничен век на користење се пресметува врз основа на набавната вредност на нематеријалните средства и тоа по праволиниска метода на еднакви годишни износи во текот на предвидениот рок на употреба но најмногу до 5 години и со амортизациона стапка од 20%. Амортизација на нематеријалните средства со неограничен век на користење не се пресметува.

Периодот на амортизација и методот на амортизација на нематеријалните средства со ограничен век на користење треба да се проверува и коригира најмалку еднаш годишно.

3.2. Материјални средства

3.2.1. Општа објава

Материјалните средства се евидентираат по набавна вредност. Набавната вредност ја чини фактурираната вредност на набавените основни средства зголемена за сите трошоци настанати до нивно ставање во употреба.

Раководството на Друштвото верува дека објективната вредност на имотот, зградите и опремата со состојба на 31 декември 2022 година е приближна на нивната соодветна нето книgovodствена вредност.

Трошокот на набавка, односно набавната вредност на материјалното средство (цена на чинење), кој се распоредува за време на корисниот век на употреба, е еднаков на износот на платени парични средства или еквиваленти на парични средства, или на објективната вредност на друг надомест којшто е даден за да се стекне едно средство во моментот на неговото стекнување или изградба.

Набавната вредност на материјалните средства ја опфаќа набавната (куповната) цена, вклучувајќи ги сите увозните давачки и неповратните даноци, како и трошоците кои директно можат да се

припишат на доведувањето на средството во работна состојба на употреба. Сите трговски попусти и работи се одбиваат за да се дојде до набавната (куповната) цена.

Набавната вредност на средство кое се произведува во сопствена режија се определува со користење на истите принципи како и за стекнато средство. Ако друштвото произведува слични средства за продажба во нормалниот тек на работење, набавната вредност е еднаква на набавната вредност на средствата што се произведуваат за продажба (МСС 2). Сите добивки се елиминираат при определувањето на набавната вредност на средството, додека трошоците предизвикани од прекумерното трошење на материјал, труд или други ресурси кои биле направени заради сопствената изградба на средство не се вклучуваат во неговата набавна вредност.

Ставките на недвижности, постројки и опрема кои се утврдени со попис, а претходно не биле евидентирани во деловните книги, се признаваат по проценета фер вредност а во корист на ревалоризационите резерви.

Ако сметководствената вредност е поголема од проценетиот надоместлив износ, за разликата се врши вредносно усогласување до надоместливиот износ. Добивките или загубите настанати со продажба, се определуваат преку споредба на продажната со сметководствената вредност.

Инвестиционите вложувања се оние издатоци со кои се продолжува неколку години на употреба на средството, се зголемува неговиот капацитетот, се зголемува квалитетот на производите кои се произведуваат со тоа средство или се намалуваат трошоците на производство на тие производи. Вредноста на инвестиционите вложувања се додава на набавната вредност и така зголемената основица се амортизира.

3.2.2. Амортизација

Амортизација на земјиштето и инвестициите во тек не се пресметува.

Амортизација на материјалните средства се пресметува заради отпис на нивната набавна вредност. Друштвото пресметува амортизација со примена на пропорционална метода.

Векот на употреба на материјалните средства се проценува на следниот начин:

• Градежни објекти	40 години
• Опрема	10-40 години
• Возила	4-10 години
• Останата опрема	4-10 години
• Канцелариски мебел	5 години

Применетите годишни стапки на амортизација кои доследно се применуваат како во претходните така и во тековната година се усогласени со сметководствените политики на Друштвото и изнесуваат:

	31 декември 2022	31 декември 2021
Градежни објекти	2,5 %	2,5 %
Опрема	5,0 % - 25,0 %	5,0 % - 25,0 %
Возила	10,0% - 25,0 %	10,0% - 25,0 %
Останата опрема	10,0% - 25,0 %	10,0% - 25,0 %
Канцелариски мебел	20,0 %	20,0 %

Во пресметката на амортизацијата се почитува принципот на конзистентност на стапките на амортизација и принципот на истоветност на исправката на вредноста на основните средства со трошокот за амортизација.

Пресметувањето на амортизацијата започнува истиот ден кога средотвото станува расположливо за употреба т.е. кога тоа е на локацијата и во состојба неопходна за тоа да биде оперативно способно на начин предвиден од страна на раководството.

Средотвото престанува да се амортизира на првиот ден од датумот кога средотвото е класифицирано како средство што се чува за продажба согласно со МСФИ 5 и од датумот кога средотвото е отписано.

3.2.3. Отпишување (повлекување од употреба и отуѓување)

Недвижности, постројки и опрема се отпишуваат од деловните книги во момент на отуѓување или доколку понатаму од него не се очекуваат никакви идни економски поволности.

Добивките или загубите кои настануваат со отпишувањето на одредено средство, се утврдуваат како разлика помеѓу проценетата нето добивка од отуѓувањето на тоа средство и неговата сметководствена вредност и се признаваат како приход или расход во периодот во кој се настанати.

Недвижностите, постројките и опремата кои во согласност со МСФИ 5 - Нетековни средства кои се чуваат за продажба и прекинати работења, ги исполнуваат критериумите да бидат класифицирани како нетековни средства кои се наменети за продажба се вреднуваат во согласност со одредбите на овие сметководствени политики кои се однесуваат на нетековни средства наменети за продажба.

3.3. Обезвреднет имот

Одредбите од оваа точка се однесуваат на следните видови на имот:

- Недвижности, постројки и опрема,
- Нематеријални средства,
- Учество на капиталот во зависни и поврзани друштва.

Ако на денот на посебниот извештај за финансиската состојба постојат индииции дека вредноста на некое средство од ставот 1 од оваа точка е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност. Надоместливата вредност преставува нето продажната цена или употребната вредност во зависност која од овие две е повисока. Ако надоместливата вредност е помала од неговата сметководствена вредност, сметководствената вредност се сведува на надоместливата вредност и истовремено се намалуваат ревалоризационите резерви доколку претходно биле формирани за тоа средство.

Доколку не се формирани ревалоризациони резерви или формираните резерви се искористени за друга цел, за износот на загубата од обезвреднување се признава расход на периодот. Ако на денот на посебниот извештај за финансиската состојба постојат индикации дека претходно признатата загуба од обезвреднување повеќе не постои или дека е намалена, се врши проценка на надоместливата вредност на тоа средство.

За средства кои се вреднуваат по моделот на ревалоризација (објективна, фер вредност), загубата поради обезвреднување признатата во претходните години, се признава како приход односно зголемување на ревалоризационата резерва, а сметководствената вредност се зголемува за надоместливата вредност.

3.4. Вложувања во недвижности

Недвижностите (земјиште и/или градежен објект) кои не се користат за потребите на деловното работење и извршување на дејноста, а се поседуваат од Друштвото за остварување на приходи од издавање под закуп или за зголемување на вредноста на недвижноста, се класифицираат како вложувања во недвижности.

По почетното признавање, вложувањата во недвижности се вреднуваат по методот на фер вредност. Фер вредноста на вложувањата во недвижности е нивната пазарна вредност која ја одредува квалификуван проценител.

Добивките или загубите кои се настанати поради промена на фер вредноста на вложувањата во недвижности се признаваат како приход, односно расход за периодот во кој се направени.

Дополнителните трошоци кои се поврзани со вложувањата во недвижности, сметководствено се опфаќаат на начин утврден со стандардите а кој важи за недвижностите, постројките и опремата.

3.5. Вложувања во подружници

Вложувањата во подружници се евидентираат во посебните финансиски извештаи на Друштвото според нивната набавна вредност. Вложувања во подружници се сметаат оние вложувања каде Друштвото поседува контрола над гласачката сила (над 50%) во другите друштва.

3.6. Нетековни средства што се чуваат за продажба

Нетековното средство се класификува како средство наменето за продажба доколку неговата сметководствена вредност може првенствено да се поврати преку продажна трансакција, а не преку продолжување со користење.

За едно средство да се класифицира како нетековно средство наменето за продажба, според условот од ставот 1 од оваа точка, потребно е да се исполнат и дополнителни услови:

- средството да е достапно за моментална продажба во тековната состојба во која се наоѓа,
- продажбата на средството е веројатно да се реализира во рок од една година од денот на признавање како нетековно средство наменето за продажба, под што се подразбира дека постои план или одлука за продажба на средството. За продажбата на средството да биде веројатна, мора да постои пазар

за тоа средство, а понудената цена да биде разумно утврдена за да се овозможи продажба во рок од една година.

Нетековните средства кои се рекласифицирани како нетековни средства што се чуваат за продажба се вреднуваат по пониска вредност од:

1. сметководствената (сегашна) вредност и
2. фер вредноста намалена за продажните трошоци.

Сметководствената вредност преставува вредност по која средството се води во деловните книги во моментот на неговата рекласификација како средство наменето за продажба.

Фер вредноста е пазарната вредност на денот на продажбата. Трошоците за продажба се трошоци кои можат директно да се припишат на продажбата на средството и кои не вклучуваат финансиски трошоци или даноци. Трошоците за продажба се утврдуваат според вредноста во моментот на проценка, а не според износот кој се очекува во моментот на идната продажба.

Ако сметководствената вредност е пониска од проценетата фер вредност намалена за продажните трошоци, вредноста по која нетековното средство наменето за продажба се вреднува во деловните книги, останува непроменета. Но, доколку сметководствената вредност е поголема од фер вредноста намалена за продажните трошоци, сметководствената вредност треба да се корегира и да се сведе на износот на фер вредноста намалена за продажните трошоци.

Разликата помеѓу повисоката сметководствена вредност и пониската фер вредност се прикажува како расход по основ на обезвреднување.

По истекување на месецот во кој нетековното средство е рекласифицирано во нетековно средство наменето за продажба, се прекинува со пресметка на амортизацијата.

3.7. Политика на признавање на долгорочните финансиски вложувања – хартии од вредност и удели

Хартиите од вредност се класифицираат како:

- хартии од вредност вреднувани по фер вредност,
- хартии од вредност кои се чуваат до нивно доспевање и
- хартии од вредност расположливи за продажба

Вложувањата во акции или удели се искажуваат според трошокот за нивно стекнување. Акционите и уделите се водат според методот на трошокот за вложување (набавна вредност плус трансакционите трошоци, освен за хартиите од вредност наменети за тргувачи).

3.8. Залихи и отпис на ситен инвентар

Залихите се вреднуваат според пониската од набавната односно од нето реализацијата вредност. Набавната вредност ги вклучува сите трошоци за доведување на залихите до нивната сегашна состојба и локација и која ги вклучува и сите трошоци за набавка, трошоци за конверзија и други трошоци.

Нето реализацијата вредност ја вклучува продажната цена, намалена за трошоците за приготвување на продажбата.

Намалување на вредноста на залихите се спроведува за време на редовниот годишен попис а врз основа на проценка за нивно оштетување, дотраеност и сл. Намалувањето на вредноста на залихите се врши на товар на расходите на периодот, вклучувајќи го и секое нивелирање по пат на отпис до нето реализацијата вредност ако истата е пониска од набавната.

Отписот на ситниот инвентар се врши еднократко при ставање на истиот во употреба. Амбалажата и автомобилските гумите се отпишуваат 100% при ставање на истиите во употреба.

3.9. Побарувања од купувачи и останати побарувања

Побарувањата од купувачите, побарувањата од вработените, побарувањата од државата и другите институции и останатите побарувања се искажуваат по номинална вредност зголемена за каматите согласно склучениот договор односно одлуката за исплата.

Вкупните побарувања најзначајна ставка се побарувањата од купувачите во земјата и странство. За овие побарувања друштвото ги има усвоено следниве политики: побарувањата од купувачите во земјата

ги евидентира во денари и по рочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-3 месеци, од 3-6 месеци, од 6 до 12 месеци, над 12 месеци).

Побарувањата од купувачите во странство ги евидентира во соодветни странски валути и во денари и по рочност со рокови на втасување (недоспеани, од 0-3 месеци, од 3-6 месеци, од 6 до 12 месеци, над 12 месеци).

Побарувањата кои се сомнителни и неизвесни во наплатата друштвото ги евидентира на посебна сметка на сомнителни и спорни побарувања во која спаѓаат сомнителните ненаплатени побарувања и тужените побарувања. За оние побарувања кои се постари од 3 години и се ненаплативи друштвото врши исправка на вредноста на крајот на секоја деловна година по директен метод. Вака отписаните побарувања се сврстуваат во даночно непризнати расходи.

За побарувањата од купувачи спрема кои е отпочната стечајна постапка, друштвото врши редовно пријавување на своето побарување и за истото врши исправка на вредноста по индиректен метод.

Доколку побарувањето е признато од страна на стечајниот управник неговиот отпис е сврстен во групата на даночно признати расходи. За тужените побарувања за коишто постои правосилно судско решение за наплата а кои не можат да се наплатат, за истите друштвото врши директна исправка на вредноста и оваа исправка е сврстена во групата на даночно непризнати расходи.

Дадените заеми, депозити и кауции се исказуваат според нивната номинална вредност согласно договорот. Пресметаните камати се капитализираат после нивната достасаност согласно договорот. Останатите краткорочни вложувања се исказуваат по набавна вредност, зголемена за каматата согласно склучениот договор.

3.10. Парични средства и парични еквиваленти

Парите на сметките во денари кај комерцијалните банки се водат во номинални износи според доставениот извод за состојбата на прометот на тие сметки.

Парите во благајна во денари се исказуваат по номинална вредност.

Девизите на сметките во банката и благајната се исказуваат по среден курс на Народната банка на Република Северна Македонија на денот на изготвување на Посебниот извештај за финансиската состојба.

Пресметувањето на девизите се врши секогаш на денот на промената на состојбата на сметката (благајната) и на крајот на месецот.

За целите на составување на Посебниот извештај за парични текови:

- паричните средства ги опфаќаат готовината во касите и депозитите по видување (денарски и девизни),
- паричните еквиваленти ги опфаќаат краткорочните, високо ликвидни вложувања, кои брзо можат да се конвертираат во парични средства и кои се предмет на беззначаен ризик во промената на нивната вредност (рок на достасаност до 3 месеци и помалку).

3.11. Платени трошоци за идни периоди (АВР)

Однапред платените трошоци за идните периоди се исказуваат како активни времененски разграничувања и се представуваат во трошоци на периодот на кој се однесуваат. Причините за разграничувањето како и износите кои се однесуваат на идните периоди мора да бидат исказани на соодветна сметководствена исправа.

Приходите кои се пресметани во корист на тековниот период а немаат елементи за да се искажат како побарувања, се исказуваат како активни времененски разграничувања. Кога ќе се стекнат услови за испоставување на документ врз основа на кој се стекнати побарувањата, времененските разграничувања се пренесуваат на сметките на побарувањата. Основата за приходување и исказување на таквите износи на времененските разграничувања мора да биде утврдена со соодветна сметководствена исправа.

3.12. Долгорочни обврски

Обврските спрема поврзаните друштва, обврските по заеми, обврските спрема кредитните институции, обврските за аванси, обврските спрема добавувачите и останатите долгорочни обврски се исказуваат по номинална вредност, зголемена за достасаните камати според склучениот договор.

Обврските искажани во девизи се пресметуваат по среден курс на Народната банка на денот на изготвување на Посебниот извештај за финансиската состојба, но и на крајот на секој месец во случај кога се отплаќаат долгови.

За долгочните обврски за кои не се пристигнати опомени и тужбени побарувања, а се постари од три години, друштвото врши нивно приходување.

3.13. Обврски кон добавувачи и останати обврски

Обврските кон добавувачите и останатите обврски се искажуваат во висина на номиналните износи што произлегуваат од деловните трансакции. Овие обврски се класифицираат како краткорочни доколку на датумот на изготвување на посебниот извештај за финансиската состојба рокот на доспевање им е до 12 месеци. Обврските кон доверителите се отпишуваат по истекот на рокот на застареност.

3.14. Обврски по кредити

Сите обврски спрема трети лица за кои се плаќа камата се презентирани како финансиски обврски. Обврските со доспевање во рок подолг од една година се класифицираат како нетековни обврски, додека оние со рок на доспевање до една година како тековни обврски заедно со тековниот дел на долгочните кредити (камати).

Долгорочните обврски по долгочни заеми и кредити се искажуваат според нивната номинална вредност. Износите на договорената камата се искажуваат во корист на останатите обврски, а на товар на расходите од финансирање. Долгорочните обврски по заеми и кредити од странство се искажуваат според курсот на Денарот на денот на посебниот извештај за финансиската состојба, а курсните разлики се евидентираат во рамките на приходите, односно расходите од финансирање.

3.15. Одложени плаќања на трошоци и приходи за идните периоди (ПВР)

На товар на пресметковниот период се пресметуваат и трошоците за кои не постојат соодветни сметководствени исправи за да можат да се признаат како обврска, а за кои со сигурност може да се утврди дека се однесуваат на тековниот пресметковен период. Кога ќе се прибават документи за признавање на обврските, се врши укинување на временските разграничувања во корист на сметките на обврските.

Приходите за кои нема услови за признавање во тековниот пресметковен период, се одложуваат преку временски разграничувања за идни периоди.

Во корист на временските разграничувања се евидентираат и наплатените приходи кои се однесуваат за идните периоди, а за кои не било искажано соодветно побарување.

3.16. Резервирања

Резервации се признаваат кога Друштвото има сегашна обврска (правна или изведена) како резултат на минат настан од кој се очекува одлив на парични или други средства и кога износот на надоместокот со голема веројатност може да се предвиди. Резервирањата се евидентираат според нивната сегашна вредност на очекуваните трошоци потребни за надоместување на обврската. Расходот за било која резервација се признава во посебниот баланс на успех намален за износот на надоместувањето. Ако ефектот од временската димензија на парите е значаен резервациите се дисконтираат на нивната сегашна вредност со примена на стапки пред оданочување кои ги одразуваат тековните пазарни проценки.

3.17. Неизвесности

Неизвесна обврска е можна обврска која произлегува од минат настан чие што постоење ќе биде потврдено само со случаување или не случаување на еден или повеќе несигурни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесните обврски не се признаваат во посебните финансиски извештаи туку само се обелоденуваат.

Неизвесно средство е можно средство кое произлегува од минат настан и чие што постоење ќе биде потврдено само со случаување или не случаување на еден или повеќе несигурни идни настани кои не се во целост под контрола на Друштвото. Неизвесно средство се признава само кога остварувањето на приходот е речиси сигурен.

3.18. Придонеси за пензиско и инвалидско осигурување и обврски по основ на престанок на работниот однос

Друштвото врши уплата на придонесите за пензиско и инвалидско осигурување на вработените во согласност со домашната законска регулатива. Придонесите, засновани на платите на вработените се уплатуваат во соодветните пензиски фондови. Друштвото нема никакви дополнителни обврски поврзани со плаќање на овие придонеси.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат во пензија минимална отпремнина која одговара на две месечни просечни плати исплатени во државата во моментот на нивното пензионирање. Друштвото нема направено резервирања за ова право на вработените бидејќи смета дека сумата е незначителна за посебните финансиски извештаи.

Друштвото е обврзано да им исплати на вработените кои заминуваат од работа по основ на технолошки вишок, износ кој зависи од работниот стаж на вработениот, но најмногу до седум месечни просечни плати исплатени во Република Северна Македонија. Друштвото нема направено резервирања за ова право на вработените бидејќи смета дека сумата е незначителна за посебните финансиски извештаи.

3.19. Капитал

3.19.1. Основна главнина

Запишаниот (основен) капитал се искажува на посебна сметка во износ кој е запишан во трговскиот регистар при основањето, односно при промената на уписот на вредноста на капиталот.

3.19.2. Откупени сопствени акции

Акциите кои се издадени од страна на Друштвото и кои ги поседува Друштвото се третираат како сопствени (трезорски) акции и се признаваат по нивна набавна вредност а се презентираат како намалување на капиталот на Друштвото.

3.19.3. Законски резерви

Законските резерви се формираат од остварената добивка врз основа на законските одредби, а можат да се употребат за покривање на загубата. Согласно законските одредби, Друштвото е должно да издвои од добивката во тековната година минимум 5% за законски резерви, се додека резервите не достигнат 1/10 од основната главнина на Друштвото. Доколку износот на оваа резерва не надминува 1/10 од вредноста на основната главнина, истата може да се употреби само за покривање на загубите. Доколку резервата надминува 1/10 од вредноста на основната главнина на Друштвото истата може да се употреби за исплата на дивиденди со претходно донесена Одлука.

3.19.4. Ревалоризациони резерви

Ревалоризациона резерва (ревалоризационен вишок) произлегува од објективно вреднување на нетековните средства по нивното почетно признавање според набавната вредност, како и од дополнително вреднување на финансиските инструменти кои се расположливи за продажба. Ревалоризациониот вишок се пренесува во акумулираната добивка кога истиот ќе се реализира согласно МСС 16.

3.20. Задржана (акумулирана) добивка/загуба

Во деловните книги на друштвото посебно се искажува задржаната (нераспоредена) добивка, а посебно искажаната загуба од работењето.

Искажаната загуба од работењето може да се покрие со задржаната добивка само по Одлука на друштвото, а во согласност со одредбите на Законот за трговските друштва.

Доколку настане загуба, истата се покрива од сите позиции на капиталот. Членовите на друштвото не се обврзани со договорот на друштвото / статутот да ја покриваат загубата со внесување на дополнителни влогови.

Исплатата на дивиденда или добивка се спроведува врз основа на Одлука на собранието и според одредбите на Законот за трговските друштва.

3.21. Добивка или загуба во тековната година

Добивката или загубата во тековната година во посебниот извештај за финансиската состојба се исказува по оданочување и тоа како добивка, односно загуба од работењето.

3.22. Наеми

Наемите со кои се пренесуваат на Друштвото сите ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на изнајменото средство се признаваат како финансиски наеми, при што средството се евидентира според неговата објективна вредност или доколку е таа пониска од набавната, по сегашната вредност на минималните плаќања за наемот. Во текот на разгледуваниот период Друштвото нема трансакции кои претставуваат финансиски наеми, при што истото не се јавува ни како корисник на такви средства.

Наемите кај кои значаен дел од ризиците и користите кои произлегуваат од сопственоста се задржани од наемодавателот, се класифицирани како оперативни наеми.

Плаќањата за наем при оперативен наем се исказуваат во Посебниот извештај за сеопфатна добивка на рамномерна основа за времетраењето на наемот во евидентацијата на наемателите. Наемодавателите ги презентираат средствата кои се предмет на оперативен наем во извештајот за финансиската состојба како средства за издавање или вложувања во недвижности. Друштвото во тековната 2022 година се јавува и како наемодавател и како наемокорисник на такви на средства.

3.23. Приходи од продажба и останати приходи

Приходите од продажба се признаваат кога ризиците и користите се пренесени на купувачот или кога услугите се извршени. Приходите од продажба се евидентираат намалени за даноците и попустите при продажбата.

Приходите од продажба на производи се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- на купувачот му се пренесени сите значајните ризици и користи кои произлегуваат од сопственоста на стоките. Друштвото не задржува вистинска контрола врз продадените стоки;
- приходите може веродостојно да се измерат;
- веројатно е дека економските користи ќе дојдат како прилив во Друштвото;
- трошоците во врска со трансакцијата може веродостојно да се измерат; и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите од услуги се признаваат кога ќе се исполнат во целост следните услови:

- приходот може веродостојно да се измери;
- веројатно е дека Друштвото ќе има прилив на економски користи;
- степенот на довршеност може веродостојно да се измери;
- трошоците на трансакцијата и за довршување на трансакцијата можат да се измерат; и
- соодветен доказ за трансакцијата постои.

Приходите кои произлегуваат од употреба на средства на Друштвото од страна на други друштва со кои се заработкаат камати, тантиеми и дивиденди, треба да се признаат како приходи тогаш кога не постои значајна несигурност за нивното мерење и наплата.

3.24. Признавање на расходите

Расходите се признаваат согласно Рамката за составување и презентирање на финансиските извештаи (МСФИ).

Во политиката за признавање на расходите, друштвото се придржува до следните критериуми:

- расходите имаат за последица намалување на средствата или зголемување на обврските, при што е возможно да се измери со сигурност;
- расходите имаат директна поврзаност со настанатите трошоци и посебните позиции на приходите;
- кога се очекува остварување на приходите во повеќе идни пресметковни периоди, тогаш признавањето на расходите се извршува со постапката на разумна алокација на пресметковни периоди;

- расходот веднаш се признава во пресметковниот период кога издатокот не остварува идни економски користи, а нема услови да се признае како позиција на активата во посебниот извештај за финансиска состојба;
- расходот веднаш се признава во пресметковниот период и тогаш кога настанала обврска, а нема услови да се признае како позиција на активата.

Сите трошоци и расходи кои се однесуваат на пресметковниот период мораат да бидат опфатени во посебниот извештај за сеопфатна добивка.

3.25. Приходи од финансирање

Приходите од финансирање кои се пресметани до датумот на посебниот извештај за сеопфатна добивка се искажуваат како приходи во годината на која се однесуваат независно дали се наплатени или не. Тие се состојат од приходи од дивиденди, капитални добивки од продажби на хартии од вредност, приходи од камати и од курсни разлики.

- **Камати:** се признаваат на пресметкова основа за периодот на кој се однесуваат, имајќи го во предвид фактичкиот пренос на средствата.
- **Дивиденди:** за дивиденди кои не произлегуваат од вложувања евидентирани според методот на главнина, се признаваат кога ќе се утврдат правата на сопствениците за примање на истите.
- **Курсни разлики:** се признаваат за периодот на кој се однесуваат.
- **Капитални добивки:** се признаваат за периодот на кој се однесуваат.

3.26. Расходи од финансирање

Расходите од финансирање кои се пресметани до датум на посебниот извештај за сеопфатна добивка се прикажуваат како расходи во годината на која се однесуваат, независно дали се платени или не. Тие се состојат од расходи за камати, провизии и курсни разлики.

3.27. Трошоци од позајмици

Трошоците за позајмици се признаваат како расходи за периодот во кој се настанати, освен оние кои се капитализирани.

Трошоците за позајмици директно припишани на стекнување, изградба или производство на средства кои се квалификуваат согласно со МСС 23, се капитализираат како составен дел на набавната вредност, односно на цената на чинење на средството.

3.28. Данок на добивка

Во согласност со важечката законската регулатива во Република Северна Македонија, данок на добивка се плаќа на остварената добивка во тековната година како и на непризнатите расходи и на помалку искажаните приходи.

Друштвото изготвува Даночен биланс, пресметува и плаќа данок на добивка по стапка од 10% на остварената добивка, на непризнатите расходи и на помалку искажаните приходи.

Данокот на добивка се состои од тековен и одложен данок. Тековниот данок на добивка се пресметува согласно законските прописи во РСМ. Одложениот данок на добивка е пресметан за временските разлики помеѓу даночната основица и сегашната вредност на средствата и обврските. Одложениот данок не се пресметува при почетно вреднувања на средствата и обврските доколку во моментот на трансакцијата нема влијание врз даночната добивка или загуба. Одложениот данок се пресметува со примена на тековната даночна стапка. Одложените даночни обврски се признаваат за сите оданочливи временски разлики. Одложеното даночко средство е пресметано врз основа на веројатноста на постоење на идни оданочливи добивки кои ќе овозможат искористување на одложеното даночко средство.

3.29. Заработка по акција

Друштвото ја прикажува основната заработка по акција на обичните акции. Пресметката на основната заработка по акција е направена со поделба на нето добивката за тековната година која им припаѓа на имателите на обични акции со пондерирањот просечен број на обични акции во текот на годината.

3.30. Промена на сметководствени политики

Сметководствените политики кои се утврдени со овој правилник се применуваат од период во период на конзистентна основа. Сметководствените политики се менуваат доколку тоа е условено со измена или донесување на нови МСС/МСФИ.

По исклучок на ставот 1 од оваа точка, промена на сметководствените политики може да се направи доброволно ако се процени дека новата сметководствена политика води кон подобра презентација на случувањата и позициите во финансиските извештаи. За промените во сметководствените политики одлучува Одборот на директори на РЖ Услуги АД Скопје.

Новата сметководствена политика се применува ретроактивно, кога тоа се бара од МСС/МСФИ како од секогаш да била применета, освен кога износот за корекција не може прецизно да се утврди. Во таков случај новата сметководствена политика се применува на перспективна основа.

Ефектот кој настапува од ретроактивна примена на новите сметководствени политики се признава како корекција на пренесениот резултат, во согласност со МСС 8.

За оние средства, обврски, приходи и расходи за кои со овој акт не се утврдени сметководствени политики ќе се применува основниот третман за нивно мерење утврден во соодветниот МСФИ.

БЕЛЕШКА 4. УПРАВУВАЊЕ СО РИЗИЦИ

4.1. Финансиски ризици и управување со истите

Друштвото влегува во различни трансакции кои произлегуваат од неговото секојдневно работење а кои се однесуваат на купувачите, добавувачите и кредиторите. Главните ризици на кои Друштвото е изложено и политики за управување со нив се следните:

4.1.1. Ризик од промена на девизниот курс

Друштвото влегува во трансакции во странска валута, кои произлегуваат од набавки на странски пазари при што истото е изложено на секојдневни промени на курсевите на странските валути. Друштвото нема посебна политика за управување со овој вид на ризик со оглед дека во Република Северна Македонија и не постојат посебни финансиски инструменти за избегнување на овој ризик. Според ова, Друштвото е изложено на можни флукутации на странските валути кои сепак се ограничени поради фактот што најголем број од трансакции се во Евра, чии валутен курс се смета за релативно стабилен.

4.1.2. Ризик од промена на цени

Друштвото не е изложено на ризик од промена на цените на вложувањата расположливи за продажба бидејќи нема вложувања расположливи за продажба (хартии од вредност).

4.1.3. Кредитен ризик

Друштвото е изложено на кредитен ризик во случај кога неговите купувачи нема да бидат во состојба да ги исполнат своите стасани обврски за плаќање. Друштвото има голем број на купувачи така што овој ризик е минимален но сепак постои. Друштвото нема изградено некоја посебна политика со која би можело да управува со кредитниот ризик или со која би можело да го намали кредитниот ризик.

4.1.4. Каматен ризик

Друштвото се изложува на ризик од промена на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки. Со оглед дека во текот на 2022 година, Друштвото не користи кредити и позајмици договорени по варијабилни каматни стапки може да се каже дека Друштвото не е изложено на ваков вид на ризик.

4.1.5. Ризик од неликвидност

Ликвидносен ризик или ризик од неликвидност постои кога Друштвото нема да биде во состојба са своите парични средства редовно да ги плаќа стасаните обврски спрема своите доверителни. Ваквиот ризик се надминува со константно обезбедување на потреба готовина за сервисирање на своите пристигнати обврски. Друштвото нема вакви проблеми во своето работење.

4.1.6. Даночен ризик

Согласно законските прописи во Република Северна Македонија, посебните финансиски извештаи и сметководствената евиденција на Друштвото подлежат на контрола од страна на даночните власти по поднесување на даночните биланси за тековната година. Во тековната 2022 година во Друштвото не е вршена контрола од страна на даночните власти. Сепак, дополнителни даноци во случај на идна контрола од страна на даночните власти во овој момент не можат да се определат со разумна сигурност.

4.2. Финансиски инструменти

4.2.1. Ризик на финансирање

Друштвото врши финансирање на своето работење од сопствени средства (акумулирана добивка и амортизација) и со користење на краткорочни и долгочорни позајмици со цел да обезбеди соодветен поврат на вложувањата. Друштвото континуирано ја следи својата задолженост преку соодветна анализа која со состојба на 31 декември тековна и претходна година е следна:

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Долгорочна задолженост		
Долгорочни обврски	-	20.386
Парични средства и парични еквиваленти	7.874	16.685
Нето обврски	(7.874)	3.701
Вкупно капитал и резерви	718.357	729.263
% на долгорочна задолженост во однос на капиталот	(1,09%)	0,51%

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Вкупна задолженост		
Вкупни обврски (краткорочни и долгочорни)	85.757	70.926
Вкупни средства	804.115	800.189
% на вкупна задолженост во однос на вкупните средства	10,66%	8,86%

4.2.2. Ризик од девизни валути

Друштвото влегува во трансакции со странски валути кои произлегуваат од набавки на странски пазари, при што истото е изложено на секојдневни промени на девизните курсеви на странски валути.

Состојбата со девизните износи на средствата и обврските деноминирани во илјади денари е како што следи:

	Во илјади (000) МКД					
	Средства		Обврски		Салдо	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
ЕУР	-	-	-	232	-	(232)
УСД	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	-	-	-	-

Следната tabela ја покажува сензитивната анализа на зголемување или намалување за 10% на македонскиот денар во однос на странските валути. Анализата е направена на девизните салда на средствата и обврските на датумот на посебниот извештај за финансиската состојба. Позитивните износи се зголемувања на добивката а негативните намалувања на добивката за соодветниот период.

	Во илјади (000) МКД					
	Зголемување за 10%		Намалувања за 10%			
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
ЕУР	-	23	-	-	-	(23)
УСД	-	-	-	-	-	-
Други	-	-	-	-	-	-
Нето ефект	-	23	-	-	-	(23)

4.2.3. Ризик од промена на каматите

Друштвото се изложува на промени на каматните стапки во случај кога користи кредити и позајмици или кога има пласирани средства кај други друштва или банки договорени по варијабилни каматни стапки. Друштвото користи позајмици со фиксни каматни стапки. Сметководствената вредност на финансиските средства и обврски според изложеноста на каматниот ризик на крајот на годините е:

	Во илјади (000) МКД	2021	2021
Финансиски средства			
Некаматоносни			
Парични средства	7.874	16.685	
Побарувања од купувачи	340.348	339.534	
Дадени аванси	391	296	
Останати побарувања	1.114	191	
Вложувања расположливи за продажба	-	-	
Вкупно	349.727	356.706	
Каматоносни со променлива каматна стапка			
Парични средства на сметки	-	-	
Дадени депозити во банки	-	-	
Дадени заеми на поврзани друштва	-	-	
Вкупно	-	-	
Финансиски обврски			
Некаматоносни			
Обврски кон добавувачи	24.287	11.455	
Останати тековни обврски	5.129	6.060	
Вкупно	29.416	17.515	
Каматоносни со фиксна каматна стапка			
Обврски по кредити со променлива каматна стапка	-	-	
Обврски по кредити (позајмици) со фиксна каматна стапка	56.341	53.411	
Вкупно	56.341	53.411	

Друштвото нема побарувања и обврски со променлива каматна стапка.

4.2.4. Ризик од неликвидност

Друштвото е изложено на ризик од неликвидност кога нема да биде во можност со своите парични средства редовно да ги плаќа стасаните обврските спрема своите доверители и кредитори. Ваквиот ризик Друштвото го надминува со континуирано обезбедување на потребни парични средства за сервисирање на своите пристигнати обврски.

Следната табела ја дава рочноста на финансиски средства и обврски на друштвото со состојба на 31 декември тековната година според нивната доспеаност.

	До 30 дена	Од 31 - 90 дена	Од 91- 365 дена	Од 366 до 3 години	Над 3 години	Вкупно	Во илјади (000) денари
Парични средства	7.874	-	-	-	-	7.874	7.874
Побарувања од поврзани друштва	-	-	-	-	-	71.560	71.560
Побарувања од купувачи	28.428	2.981	6.949	11.923	6.186	56.467	
Побарувања за дадени аванси на добавувачи	-	-	391	-	-	391	
Побарувања од вработени	-	-	164	-	-	164	
Побарувања за повеќе платен ДД	950	-	-	-	-	950	
Останати побарувања	-	-	-	-	-	-	
Вкупно средства	37.252	2.981	7.504	11.923	77.746	137.406	
Обврски спрема поврзани друштва	-	-	5.623	-	-	5.623	
Обврски спрема добавувачи во земјата	17.761	688	208	7	-	18.664	
Обврски за аванси депозити и кауции	-	-	-	-	-	-	
Обврски по земи и кредити	-	-	56.341	-	-	56.341	

Останати обврски	-	-	5.129	-	5.129
Вкупно обврски	17.761	688	67.301	7	85.757

Рочноста на побарувањата од купувачите се однесува на аналитичко конто 120000, без износите на тужените побарувања. Побарувањата од поврзани субјекти се однесуваат на побарувања за аванси (4.313), тужени побарувања (54.197) и камати (12.985).

Спорните и сомнителни побарувања се во вкупен износ од 161.951 илјади денари а побарувањата по основ на камати во износ од 51.418 илјади денари и истите не се опфатени во горната табела.

БЕЛЕШКА 5. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЖБА

Приходи од продажба	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	44	44
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	255.479	194.583
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	-	3
Приходи од наемници	3.404	3.433
Вкупно	258.928	198.064

Структурата на приходите по сегменти е како што следи:

Приходи од продажба	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Приходи од наемници	3.404	3.433
Приходи од наемници на деловен простор	312	280
Приходи од наем на резервоари	3.092	3.153
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	255.479	194.583
3 (три) барска индустриска вода	114.496	90.357
Архивирање	38	38
Други услуги	77	5
Хигиенска вода	11.148	18.851
Индустриска мека вода	97.057	61.623
Надомест за користење на цевководи	16.884	7.650
Обезбедување	1.780	1.775
Обезбедување и ПП заштита	11.749	11.879
Одржување хигиена	39	-
Обука и сервисирање на ПП апарати	8	7
ПП заштита и дополнително дежурство	1.852	1.965
Техничка документација	1	-
Телефон	350	407
Услуги по записник за водостопанство		27
Приходи од продажба на добра (стоки) во земјата	-	3
Префактурирање за Когел	-	3
Продажба на течен нафтен гас	-	-
Приходи од продажба на добра и услуги на поврзани друштва врз други основи	44	44
Закуп на деловни простории на поврзани субјекти	44	44
Вкупно	258.928	198.064

БЕЛЕШКА 6. ОСТАНАТИ ПРИХОДИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Останати приходи		
Останати приходи од работењето	309	250
Приходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	28	-
Вкупно	337	250

БЕЛЕШКА 7. ТРОШОЦИ ЗА СУРОВИНИ И МАТЕРИЈАЛИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Трошоци за сировини и материјали		
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	47.455	52.554
Трошоци за материјали (за администрација, управа и продажба)	242	634
Трошоци за енергија (за производство)	100.148	37.814
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	514	1.401
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	3.603	1.000
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација, управа и продажба)	63	121
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	349	2
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	-	8
Вкупно	152.374	93.534

БЕЛЕШКА 8. НАБАВНА ВРЕДНОСТ НА ПРОДАДЕНИ СТОКИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Набавна вредност на продадени стоки		
Набавна вредност на продадени добра (стоки)	6	-
Вкупно	6	-

БЕЛЕШКА 9. УСЛУГИ СО КАРАКТЕР НА МАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Услуги со карактер на материјални трошоци		
Транспортни услуги	1.637	20
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	630	648
Услуги за одржување и заштита	3.828	1.415
Комунални услуги	676	537
Останати услуги	1.016	816
Наем - лизинг	81	259
Вкупно	7.869	3.695

БЕЛЕШКА 10. ОСТАНАТИ ТРОШОЦИ НА РАБОТЕЊЕТО

Во илјади (000) МКД

Останати трошоци на работењето	2022	2021
Трошоци за надомест и други примања на членови на управен и надзорен одбор, одбор на директори и управители	1.200	393
Трошоци за спонзорства и донации	30	-
Трошоци за репрезентација	283	124
Трошоци за осигурување	144	79
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	178	129
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и други давачки	10.559	12.031
Останати трошоци на работењето	17.737	10.951
Вкупно	30.131	23.707

БЕЛЕШКА 11. ТРОШОЦИ ЗА ВРАБОТЕНИ

Трошоци за вработени	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Останати трошоци за вработените	1.389	1.373
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	229	5
Надоместоци на трошоци на вработените и подароци	406	242
Трошоци за осигурување	3	11
Плата и надоместоци на плата - бруто (за производство)	37.908	37.071
Вкупно	39.934	38.703

БЕЛЕШКА 12. АМОРТИЗАЦИЈА НА ОСНОВНИ СРЕДСТВА

Амортизација на основни средства	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Трошоци за амортизација (за производство)	15.193	14.974
Вкупно	15.193	14.974

БЕЛЕШКА 13. ВРЕДНОСНО УСОГЛАСУВАЊЕ НА НЕТЕКОВНИ/ТЕКОВНИ СРЕДСТВА

Вредносно усогласување на нетековни/тековни средства	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Вредносно усогласување (обезвреднување) на краткорочни побарувања	-	211
Вкупно	-	211

БЕЛЕШКА 14. ОСТАНАТИ РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО

Останати расходи од работењето	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	10.785	-
Останати расходи од работењето	4.263	11.127
Вкупно	15.048	11.127

БЕЛЕШКА 15. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ

Финансиски расходи	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Расходи врз основа на камати од работењето со неповрзани друштва	9.575	2.293
Расходи врз основа на негативни курсни разлики од работењето со неповрзани друштва	40	5
Вкупно	9.616	2.298

БЕЛЕШКА 16. ДОБИВКА/ЗАГУБА ПРЕД ОДАНОЧУВАЊЕ

Добивка/загуба пред оданочување	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Добивка пред оданочување	(10.905)	10.064
Вкупно	(10.905)	10.064

БЕЛЕШКА 17. ДАНОК НА ДОБИВКА

Согласно важечките законски прописи Друштвото пресметува и плаќа данокот на добивка.

Пресметка на данок на добивка	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Финансиски резултат од БУ	(10.905)	10.064
Непризнати расходи за даночни цели	16.338	3.513
Даночна основа	5.433	13.577
Намалување на даночна основа	-	3.317
Даночна основа по намалување	5.433	10.260
Пресметан данок на добивка (10% x даночна основа)	543	1.026
Намалување на пресметаниот данок на добивка	-	-
Пресметан данок по намалување	543	1.026
Платени аконтации на данокот на добивка за даночниот период	928	-
Повеќе платен данок на добивка	385	-

БЕЛЕШКА 18. НЕТО ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА

Нето добивка/загуба	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Нето добивка/загуба	(10.905)	9.038
Вкупно	(10.905)	9.038

БЕЛЕШКА 19. ВКУПНА СЕОПФАТНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ГОДИНАТА

Вкупна сеопфатна добивка/загуба	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Вкупна сеопфатна добивка/загуба	(10.905)	9.038

Вкупно	(10.905)	9.038
---------------	-----------------	--------------

БЕЛЕШКА 20. ОСНОВНА ДОБИВКА/ЗАГУБА ПО АКЦИЈА

Основната добивка/загуба по акција се пресметува со делење на добивката која им припаѓа на имателите на обични акции (по намалувањето за делот од добивката по оданочување за имателите на приоритетни акции), со пондериранот просечен број на обични акции во оптек во текот на годината.

	Во МКД	2022	2021
Добивка/Загуба по оданочување	(10.905)	9.038.377	
Добивка / Загуба за сопствениците	(10.905)	9.038.377	
Загуба која припаѓа на имателите на обични акции	-	-	
Пондерирани просечен број на обични акции во оптек	1.571.668	1.571.668	
Основна добивка по акција (денари по акција)	(6,94)	5,75	

БЕЛЕШКА 21. НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Вид на нематеријални средства	Гудвил (Goodwill)	Во илјади (000) МКД	
		Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	Вкупно
Набавна вредност на НС (состојба на 01.01.2022)	9.353	179	9.531
-директни зголемувања	-	-	-
-прекникувања	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на НС на 31.12.2022	9.353	179	9.531
Исправка на НС на 01.01.2022	-	(179)	(179)
-амортизација	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на исправката на НС на 31.12.2022	-	(179)	(179)
Сегашна вредност на НС на 31.12.2022	9.353	0	9.353

Вид на нематеријални средства	Гудвил (Goodwill)	Во илјади (000) МКД	
		Концесии, патенти, лиценци, трговски и услужни марки	Вкупно
Набавна вредност на НС (состојба на 01.01.2021)	9.353	179	9.531
-директни зголемувања	-	-	-
-прекникувања	-	-	-
-останати зголемувања и намалувања	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на НС на 31.12.2021	9.353	179	9.531

Исправка на НС на 01.01.2021	-	179	179
-амортизација	-	-	-
-останати зголемувања/намалувања	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-
Состојба на исправката на НС на 31.12.2021	-	179	179
Сегашна вредност на НС на 31.12.2021	9.353	0	9.353

РЖ Услуги има вложување во Когел Стил ДОО Скопје кое е добиено со заплена на удел на Енергоуслуги и Гас & Електрисити ДОО Скопје во Когел Стил, во деловна комбинација, согласно проценка од овластен проценувач, во постапката на извршување преку извршител. Номиналната главнина на Когел Стил ДОО Скопје изнесува 308 илјади денари. Вредноста на друштвото Когел Стил ДОО Скопје согласно погоре наведената проценка направена од страна на овластен проценувач изнесува 19.013 илјади денари. РЖ Услуги во основната главнина на Когел ДОО Скопје учествува со 75%. Износот од 9.353 илјади денари (разликата помеѓу проценетата незатворена вредност во износ од 9.583 илјади денари и 75% од главнината на друштвото во износ од 231 илјади денари) претставува гудвил.

БЕЛЕШКА 22. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА

Вид на основно средство	Земјишта	Градежни објекти	Постројки и опрема	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Во илјади (000) МКД			
					Биолошки средства	Останати материјални средства	Материјални средства во подготвока	Вкупно
Набавна вредност на ОС (состојба на 01.01.2022)	138.083	211.213	624.328	23.850	11	1.423	1.149	1.000.056
-директни зголемувања	-	6.809	18.840	960	-	-	-	26.609
-прекникувања	-	-	-	-	-	-	(1.149)	(1.149)
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ОС на 31.12.2022	138.083	218.022	643.168	24.809	11	1.423	-	1.025.516
Исправка на ОС на 01.01.2022	-	(41.321)	(542.192)	(22.860)	-	-	-	(606.372)
-амортизација	-	(5.405)	(9.380)	(407)	-	-	-	(15.193)
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на исправката на ОС на 31.12.2022	-	(46.726)	(551.573)	(23.267)	-	-	-	(621.565)
Сегашна вредност на ОС 31.12.2022	138.083	171.297	91.595	1.542	11	1.423	-	403.951

За земјиштето во вкупен износ од 138.083 илјади денари, Друштвото не поседува доказ за сопственост (имотен лист), туку истото му е дадено на користење од страна на Република Северна Македонија. Во тек е постапка за добивање право на сопственост над ова земјиште, која до 31.12.2022 година не е завршена.

Друштвото има дадено Хипотеки на својот имот како обезбедување спрема физички лица (Белешка 30.1). Исто така Друштвото има дадено под закуп дел од својот имот со Договор за закуп на складишен простор УЗП бр.191/2019 од 14.01.2019 година каде како закупец се јавува Енергоуслуги ДООЕЛ Скопје за период од 4 години кој е продолжен на уште 6 години и истиот завршува на ден 11.02.2029 година. Под закуп, на друштвото Супер трејд ДООЕЛ Скопје, РЖ Услуги му има издадено надворешен резервоар за мазут за период од 01.07.2019 до 30.06.2025 година.

Во тековната 2022 година Друштвото има нови набавки на основни средства во вкупен износ од 26.609 илјади денари. Дел од нив се однесуваат на:

- Систем за дистрибуција во износ од 2.103 илјади денари;
- Индустриски водовод за 3 барска вода во износ од 1.067 илјади денари,
- Санација на разладна кула во износ од 2.502 илјади денари;

- Опрема за разладна кула во износ од 2.951 илјади денари;
- Нови ладилници во износ од 12.313 илјади денари;
- Опрема за станица во износ од 1.327 илјади денари;

Сите недвижности, постројки и опрема со кои располага Друштвото се користат за обавување на неговите активности. Значаен дел од материјалните средства дадени се под хипотека (Белешка 31.1).

Вид на основно средство	Алат, погонски и канцелариски инвентар, мебел и транспортни средства	Биолошки средства	Градежни објекти	Земјишта	Материјални средства во подготовка	Останати материјални средства	Во илјади (000) МКД	
							Постројки и опрема	Вкупно
Набавна вредност на ОС (состојба на 01.01.2021)	23.850	11	209.910	138.083	-	1.423	621.514	994.791
-директни зголемувања	-	-	1.303	-	1.149	-	2.814	5.265
-прекнижувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-останати зголемувања/ намалувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на ОС на 31.12.2021	23.850	11	211.213	138.083	1.149	1.423	624.328	1.000.056
Исправка на ОС на 01.01.2021	22.398	-	36.031	-	-	-	532.969	591.398
-амортизација	461	-	5.290	-	-	-	9.223	14.974
-останати зголемувања/ намалувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-расходи и отуѓувања	-	-	-	-	-	-	-	-
-ревалоризација	-	-	-	-	-	-	-	-
Состојба на исправката на ОС на 31.12.2021	22.860	-	41.321	-	-	-	542.192	606.372
Сегашна вредност на ОС на 31.12.2021	990	11	169.892	138.083	1.149	1.423	82.136	393.684

БЕЛЕШКА 23. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА

Долгорочни финансиски средства	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Вложувања во подружница	360	360
Учество во капитал во зависно друштво Енергоуслуги ДООЕЛ	360	360
Вложувања во придружни друштва и заеднички контролирани друштва (учество во заеднички вложувања)	231	231
Вложувања во придружни друштва во земјата Когел стил ДОО	231	231
Вкупно	591	591

Долгорочните финансиски средства се однесуваат на вложувања во погоре наведените субјекти кои преставуваат поврзани друштва со РЖ Услуги. Имено, со вложување во ДООЕЛ Енергоуслуги Скопје во износ од 360 илјади денари, РЖ Услуги станува 100% сопственик на друштвото. Вложувањето во износ од 231 илјади денари во Когел Стил ДОО Скопје е вложување кое е добиено со заплена на удели на Енергоуслуги и Гас & Електрисити ДОО Скопје. РЖ Услуги во капиталот на ова друштво (Когел Стил ДОО) учествува со 75%.

БЕЛЕШКА 24. ЗАЛИХИ

Залихи	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Залиха на сировини и материјали	5.095	4.006
Залиха на резервни делови	3.475	3.363

Залиха на сите инвентар, амбалажа и автогуми	638	638
Стоки	537	537
Вкупно	9.746	8.545

Сировините, материјалите, резервните делови, ситниот инвентар и авто гумите се водат по просечна цена, а трговските стоки се водат по продажна цена.

БЕЛЕШКА 25. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА И КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ ВЛОЖУВАЊА

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Краткорочни побарувања		
Побарување од поврзани субјекти	71.560	71.508
Побарувања од купувачи	268.788	268.026
Побарувања од купувачи во земјата	56.467	47.350
Побарувања за камати (договорни и казнени)	51.418	51.418
Спорни и сомнителни побарувања	161.951	170.304
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	(1.047)	(1.047)
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции	391	296
Побарувања за дадени аванси, депозити и кауции во земјата	391	296
Побарувања од државата	950	21
Данок на додадена вредност	9	9
Побарувања за повеќе платен данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	941	13
Побарување од вработени	164	164
Останати побарувања од вработените	164	164
Останати побарувања	0	6
АВР	30.748	31.310
Однапред платени трошоци	30.748	31.310
Вкупно	372.601	371.326

Побарувањата од поврзаните субјекти вкупно изнесуваат 71.560 илјади денари. Од овие побарувања 65 илјади денари се однесуваат на побарувања за услуги, 35.537 илјади денари се однесуваат на побарувања за позајмици, 12.985 илјади денари се однесуваат на камати по позајмици, 4.313 илјади денари се однесуваат на дадени аванси, а останатите 18.660 илјади денари се однесуваат на тужени побарувања од поврзани друштва. Друштвото има извршено индиректен отпис на побарувањето од Фаморд на износ од 1.008 илјади денари.

Побарувањата од купувачите во земјата се во вкупен износ од 268.788 илјади денари од кои на:

- побарувања од купувачи во земјата отпаѓа износот од 56.467 илјади денари,
- побарувања за камати (договорни и казнени) износот од 51.418 илјади денари,
- на спорни и сомнителни побарувања износот од 161.951 илјади денари,

Анализата на старосната структура на побарувањата од купувачите на конто 12000 со положба на 31.12.2022 година без тужените побарувања е како што следи:

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Побарувања од купувачи конто 120000		
Недоспеани		
Од 0-30 дена	28.428	21.016
Од 31-90 дена	2.981	4.698
Од 91-365	6.949	8.003
Од 366 до 3 години	11.923	10.689
Над три години	6.186	2.944
Вкупно	56.467	47.350

Сегашните активни временски разграничувања се во вкупен износ од 30.748 илјади денари и се однесуваат на однапред пресметани трошоци спрема физичкото лице Качурков Ѓорѓи (главен долг). Првичното извршно решение е заведено под бр. 996/2019 според кое Друштвото за трговија со гас и електрична енергија ГАС & Електрисити ДОО Скопје и РЖ Услуги АД Скопје се задолжуваат на доверителот Ѓорѓе Качурков да му исплатат долг кој на 31.12.2022 година е во износ од 30.748 илјади денари. Ваквата обврска е настаната со преземање на обврска на Ѓорѓе Качурков спрема Комерцијална банка АД врз основа на Договор за отстапување на дел од побарување од 16.11.2018 година склучен помеѓу отстапувачот Комерцијална банка и примачот Ѓорѓе Качурков. За истите побарувања склучен е нов договор заведен под број 0307/1/1 од 17.08.2022 година за отстапување на побарувањето и тоа помеѓу физичкото лице Ѓорѓе Качурков и правното лице Феинг ДООЕЛ Скопје, со што овие побарувања се отстапени на Феинг ДООЕЛ Скопје.

БЕЛЕШКА 26. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Парични средства и парични еквиваленти		
Парични средства на трансакциски сметки во денари	7.842	16.652
АЛФА БАНКА – СИЛК РОАД	7	8
НЛБ БАНКА	7.525	16.029
НЛБ – ВИЗА	58	6
ВИЗА НЛБ 2РА КАРТ	35	-
СТОПАНСКА БАНКА	34	9
ВИЗА СТОПАНСКА БАНКА	8	10
ШПАРКАСЕ БАНКА	174	590
Парични средства во благајна	32	34
ГЛАВНА БЛАГАЈНА	32	34
Вкупно	7.874	16.685

Од посебниот извештај за паричните текови даден во финансиските извештаи на страна 8, можи да се види дека Друштвото има:

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Паричен тек		
Паричен тек од оперативни активности	37.035	20.971
Паричен тек од инвестициски активности	(25.460)	(5.265)
Паричен тек од финансиски активности	(20.386)	(2.559)
Нето пораст/намалување на готовината:	(8.812)	13.146

БЕЛЕШКА 27. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Главнина и резерви		
Основна главнина запишан и уплатен капитал	505.704	505.704
Сопствени акции и удели	(11.502)	(11.502)
Ревалоризациска резерва	207.805	207.805
Резерви	24.453	15.415
Задржана (акумулирана) добивка од претходни години	2.802	2.802
Добивка од тековната година	-	9.038
Загуба за тековната година	(10.905)	(0)
Вкупно	718.357	729.263

Структурата на капиталот според акционерската книга издадена од Централниот депозитар за хартии од вредност со состојба на 31 декември 2022 година е следната:

Ред. број	Акционери	Број на обични акции	Вредност на 1 акција (5,11 ЕУР)	% на учество во основната главнина
1	Акционери	1.571.668	8.031.223,48	100,00
	Вкупно ЕУР:	1.571.668	8.031.223,48	100,00

Вкупниот број на акции на РЖ УСЛУГИ АД Скопје е 1.571.668 со номинална вредност на една акција од 5,11 евра. Бројот на иматели е 2.895, а бројот на сопственички позиции е 2.904.

Основната главнина на Друштвото според Тековната состојба издадена од Централниот регистар на РСМ изнесува 8.035.808,00 ЕУР.

Во основната главнина која изнесува 505.704 илјади денари се сврстени откупените сопствени (трезорски) акции во вкупен износ од (11.502) илјади денари и истите претставуваат 2,27% од вредноста на запишаната основна главнина.

Извештајот за промените во главнината и резервите е прикажан во посебните финансиски извештаи на страна 7.

БЕЛЕШКА 28. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ

Долгорочни обврски	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Долгорочни обврски врз основа на заеми и кредити во земјата и странство	-	20.386
Вкупно	-	20.386

Долгорочните обврски по кредити во претходната 2021 година во износ од 20.386 илјади денари се однесуваат всушност на обврски спрема физичко лице за преземен кредит од Еуростандард банка.

БЕЛЕШКА 29. ТЕКОВНИ ОБВРСКИ

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Тековни обврски		
Обврски од поврзани друштва	5.623	(0)
Обврски од поврзани друштва врз основа на набавка на добра и услуги во земјата	5.623	(0)
Обврски спрема добавувачи	18.664	11.455
Обврски спрема добавувачи во земјата	18.664	11.688
Обврски спрема добавувачи од странство	-	(232)
Останати обврски од добавувачи	-	-
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	0	8
Обврски за примени аванси, депозити и кауции во земјата	0	8
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	1.057	1.000
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци на плата	1.057	1.000
Обврски спрема вработени	2.127	2.027
Обврски за плата и надоместоци на плата	2.127	1.980
Обврски за надоместоци на трошоците на вработените	-	-
Останати обврски спрема вработените врз основа на колективни договори	-	-
Останати обврски спрема вработените	-	47
Тековни даночни обврски	1.946	3.025

Обврски за данокот на додадена вредност	1.940	2.008
Обврски за данок на добивка, данок на вкупен приход и данок на приход платен на странско правно лице (задржан данок)	-	1.017
Обврски за персонален данок на доход	5	-
Обврски за данок на имот	-	-
Обврски по заеми и кредити	56.341	33.025
Обврски по краткорочни кредити по договор	51.133	33.025
Обврски по краткорочни позајмици од неповрзани субјекти	5.000	-
Камати по договор	208	-
Останати краткорочни обврски	-	-
Пасивни временски разграничувања	-	-
Вкупно	85.757	50.540

Анализата на старосната структура на обврските спрема добавувачите во земјата на кonto 22000-добавувачи во земјата со положба на 31.12.2022 година е како што следи:

Обврски спрема добавувачи кonto 220000	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Недоспеани		
Од 0-30 дена	17.761	3.856
Од 31-90 дена	688	903
Од 91-365	208	6.350
Од 366 до 3 години	7	346
Над три години	-	-
Вкупно	18.664	11.688

Краткорочните обврски по заеми и кредити во износ од 51.133 илјади денари се однесуваат на обврски спрема Феинг ДООЕЛ Скопје по следните деловни настани: Со првично извршно решение заведено под бр. 996/2019, Друштвото за трговија со гас и електрична енергија ГАС \$ Електрисити ДОО Скопје и РЖ Услуги АД Скопје се задолжуваат на доверителот Ѓорѓе Качурков да му исплатат долг кој на 31.12.2022 година е во износ од 30.748 илјади денари. Ваквата обврска е настаната со преземање на обврска на Ѓорѓи Качурков спрема Комерцијална банка АД врз основа на Договор за отстапување на дел од побарување од 16.11.2018 година склучен помеѓу отстапувачот Комерцијална банка и примачот Ѓорѓе Качурков. За истите побарувања склучен е нов договор заведен под број 0307/1/1 од 17.08.2022 година за отстапување на побарувањето и тоа помеѓу физичкото лице Ѓорѓи Качурков и правното лице Феинг ДООЕЛ Скопје, со што овие побарувања се отстапени на Феинг ДООЕЛ Скопје. Така, вкупниот износ на обврските спрема Феинг ДООЕЛ Скопје заклучно со 31.12.2022 година изнесуваат 51.133 илјади денари.

БЕЛЕШКА 30. ПОТЕНЦИЈАЛНИ ОБВРСКИ

30.1. Хипотеки

Друштвото има дадено свој имот под Хипотека, при што носител на правото (доверител) е лицето Ѓорѓе Качурков а Хипотекарен должник РЖ Услуги АД Скопје. Износот на побарувањето е 500.000 ЕУ, правниот основ на запишувањето е Нотарски акт (извршна исправа) ОДУ БР.420/13 од 03.10.2013 година и Солемизиран Договор за отстапување на дел од побарување како Анекс 1 кон ОДУ 661/18 и ОДУ БР.420/13, со ОДУ БР.79/19 од 05.02.2019 година. Друштвото има ставено под хипотека имот (згради) со вкупна површина од 5.282 м² според имотен лист 5272 КО на Гази Баба. Хипотеката се однесува на:

- згради изградени на КП 2206, 2211, 2213, 2218, 2219, 2223, 2256, 2262, 2290 и 2301.

30.2. Судски спорови

Друштвото се јавува како тужител во 24 судски постапки кои произлегуваат од редовното работење во вкупен износ од 227.796 илјади денари. Тужени се побарувања од купувачи и побарувањата за дадени

заеми на поврзани субјекти. Против Друштвото се водат две судски постапки произлезени од работни односи и една судска постапка за утврдување на право на сопственост со РСМ – Агенција за стокови резерви. Иако судските постапки се комплексни, неизвесни и долготрајни, сепак во наредниот период можни се приливи на парични средства од истите.

30.3. Гаранции

Во текот на 2022 година Друштвото не користи банкарски гаранции.

БЕЛЕШКА 31. ТРАНСАКЦИИ СО ПОВРЗАНИ СТРАНИ

РЖ УСЛУГИ АД има трансакции со поврзани страни и тоа со Енерго услуги ДООЕЛ Скопје каде има 100% сопственост и со Когел Стил ДОО Скопје во кое учествува со 75% во основната главнина на истото. Сите трансакции со поврзаните субјекти произлегуваат од меѓусебното работење и нивната вредност и условите се взаемно договорени. Во табелата што следува се дадени податоци за обемот и состојбите на трансакциите со поврзаните субјекти на и за периодот што завршува на 31.12. тековната и претходната година.

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Побарувања од поврзани субјекти		
Побарувања од Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	71.495	71.495
Побарувања од Когел Стил ДОО Скопје	65	13
Вкупно	71.560	71.472

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Обврски спрема поврзани субјекти		
Обврски спрема Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	-	-
Обврски спрема Когел Стил ДОО Скопје	5.623	-
Вкупно	5.623	-

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Трошоци од услуги		
Трошоци за услуги спрема Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	-	-
Трошоци за услуги спрема Когел Стил ДОО Скопје	11.151	5.559
Вкупно	11.151	5.559

	Во илјади (000) МКД	
	2022	2021
Приходи од наем и продажби		
Приходи од Енерго услуги ДООЕЛ Скопје	-	-
Приходи од Когел Стил ДОО Скопје	44	47
Вкупно	44	47

БЕЛЕШКА 32. НАСТАНИ ПО ДАТУМОТ НА ПОСЕБНИОТ ИЗВЕШТАЈ ЗА ФИНАНСИСКАТА СОСТОЈБА

По датумот на составување на посебниот извештај за финансиската состојба не се случиле материјално значајни настани кои треба да бидат обелоденети во оваа белешка.

Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје
Белешки кон посебните финансиски извештаи

По датумот на составување на посебниот извештај за финансиската состојба, Друштвото има издадено нотарски платен налог кон должникот Макстил АД Скопје во износ од 2.584 илјади денари главен долг и дополнителни 556 илјади денари трошоци за казнена камата. Со одлука на Одборот на директори заведена под број 0202-334/7 од 08.02.2023 година, Друштвото изврши отпис на побарувањата од тужениот Макстил АД Скопје во износ од 10.472 илјади денари по директна метода спроведено по 31.12.2022 година.

За целосно согледување на последователните настани се приложува бруто биланс заклучно со 31.03.2023 година.

За Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје

Директор

**Законска обврска за составување на Годишна сметка и Годишен извештај за работењето
во согласност со одредбите од ЗТД**

Во согласност со член 476, став 4 од Законот за трговски друштва Годишната сметка која ја изготвуваат Друштвата вклучува Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Годишната сметка и финансиските извештаи кои се однесуваат на иста деловна година и кои се подготвени во согласност со одредбите на Законот и прописите за сметководство треба да содржат идентични податоци за состојбата на средствата, обврските, приходите, расходите, главнината и остварената добивка односно загуба на Друштвото за деловната година.

Во согласност со член 477 став 6 од Законот за трговски друштва, Органот на управување на Друштвото, покрај годишната сметка, односно финансиските извештаи е должен по завршување на секоја деловна година да изготви и Извештај за работењето на Друштвото за претходната година со содржина определена во член 384 став 7 од ЗТД.

Во согласност со Правилникот за формата и содржината на годишната сметка, истата се состои од Извештај за финансиската состојба, Извештај за сеопфатна добивка и објаснувачки белешки.

Разлики во начинот на презентирање на ставките во обрасците на Годишната сметка и ставките во финансиските извештаи подготвени според Правилникот за водење на сметководство не се појавуваат.

Годишната сметка на Друштвото и Годишниот извештај за работењето се дадени во Додатоците 2 и 3.

Директорот на Друштвото го изготвил и потпишал Годишниот извештај за работењето.

За Рудници и железарница УСЛУГИ АД Скопје

Директор

Годишна сметка

- Посебен извештај за финансиската состојба
- Посебен извештај за сопствената добивка

ЕМБС: 05180694

Целосно име: Рудници и железарница УСЛУГИ акционерско друштво-Скопје

Вид на работа: 450

Тип на годишна сметка: Годишна сметка

Тип на документ: Годишна сметка

Година : 2022

Листа на прикачени документи:
Објаснувачки белешки и други прилози
Финансиски извештаи

Биланс на состојба

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
1	-- АКТИВА: А.НЕТЕКОВНИ СРЕДСТВА (002+009+020+021+031)	413.894.448,00			403.626.813,00
2	-- I.НЕМАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (003+004+005+006+007+008)	9.352.536,00			9.352.536,00
5	-- Гудвил	9.352.536,00			9.352.536,00
9	-- II. МАТЕРИЈАЛНИ СРЕДСТВА (010+013+014+015+016+017+018+019)	403.951.318,00			393.683.683,00
10	-- Недвижности (011+012)	309.379.392,00			307.975.127,00
11	-- Земјиште	138.082.781,00			138.082.781,00
12	-- Градежни објекти	171.296.611,00			169.892.346,00
13	-- Постројки и опрема	92.852.288,00			83.392.717,00
15	-- Алат, погонски и канцелариски инвентар и мебел	1.708.214,00			1.155.766,00
18	-- Материјални средства во подготвка				1.148.649,00
19	-- Останати материјални средства	11.424,00			11.424,00
21	-- IV. ДОЛГОРОЧНИ ФИНАНСИСКИ СРЕДСТВА (022+023+024+025+026+030)	590.594,00			590.594,00
22	-- Вложувања во подружници	359.600,00			359.600,00
23	-- Вложувања во придржани друштва и учества во заеднички вложувања	230.994,00			230.994,00
36	-- Б. ТЕКОВНИ СРЕДСТВА (037+045+052+059)	359.472.729,00			365.251.469,00
37	-- I. ЗАЛИХИ (038+039+040+041+042+043)	9.745.776,00			8.545.139,00
38	-- Залихи на сировини и материјали	5.095.500,00			4.006.441,00
39	-- Залихи на резервни делови, ситен инвентар, амбалажа и автогуми	4.113.549,00			4.001.971,00
42	-- Залихи на трговски стоки	536.727,00			536.727,00
45	-- III. КРАТКОРОЧНИ ПОБАРУВАЊА (046+047+048+049+050+051)	341.853.112,00			340.020.908,00

46	- - Побарувања од поврзани друштва	71.560.127,00			71.507.778,00
47	- - Побарувања од купувачи	268.788.169,00			268.025.571,00
48	- - Побарувања за дадени аванси на добавувачи	390.954,00			296.354,00
49	-- Побарувања од државата по основ на даноци, придонеси, царина, акцизи и за останати давачки кон државата (претплати)	949.862,00			21.449,00
50	- - Побарувања од вработените	164.000,00			164.000,00
51	- - Останати краткорочни побарувања				5.756,00
59	-- V. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА И ПАРИЧНИ ЕКВИВАЛЕНТИ (060+061)	7.873.841,00			16.685.422,00
60	- - Парични средства	7.873.841,00			16.685.422,00
62	-- VI. ПЛАТЕНИ ТРОШОЦИ ЗА ИДНИТЕ ПЕРИОДИ И ПРЕСМЕТАНИ ПРИХОДИ (АВР)	30.747.500,00			31.310.424,00
63	-- ВКУПНА АКТИВА: СРЕДСТВА (001+035+036+044+062)	804.114.677,00			800.188.706,00
65	-- ПАСИВА : А. ГЛАВНИНА И РЕЗЕРВИ (066+067-068-069+070+071+075-076+077-078)	718.357.287,00			729.262.500,00
66	- - I. ОСНОВНА ГЛАВНИНА	505.703.793,00			505.703.793,00
68	-- III. СОПСТВЕНИ АКЦИИ (-)	11.501.612,00			11.501.612,00
70	-- V. РЕВАЛОРИЗАЦИСКА РЕЗЕРВА И РАЗЛИКИ ОД ВРЕДНУВАЊЕ НА КОМПОНЕНТИ НА ОСТАНАТА СЕОПФАТНА ДОБИВКА	207.805.153,00			207.805.153,00
71	-- VI. РЕЗЕРВИ (072+073+074)	24.452.949,00			15.414.572,00
72	-- Законски резерви	24.452.949,00			15.414.572,00
75	-- VII. АКУМУЛИРАНА ДОБИВКА	2.802.217,00			2.802.217,00
77	-- IX. ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА				9.038.377,00
78	-- X. ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА	10.905.213,00			
81	-- Б. ОБВРСКИ (082+085+095)	85.757.390,00			70.926.206,00
85	-- II. ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 086 до 093)				20.385.748,00
90	- - Обврски по заеми и кредити				20.385.748,00
95	-- IV. КРАТКОРОЧНИ ОБВРСКИ (од 096 до 108)	85.757.390,00			50.540.458,00
96	- - Обврски спрема поврзани друштва	5.623.026,00			
97	- - Обврски спрема добавувачи	18.664.369,00			11.455.384,00
98	- - Обврски за аванси, депозити и кауции				8.406,00
99	-- Обврски за даноци и придонеси на плата и на надомести на плати	1.056.844,00			999.561,00
100	- - Обврски кон вработените	2.126.558,00			2.027.100,00
101	- - Тековни даночни обврски	1.945.558,00			3.025.331,00
104	- - Обврски по заеми и кредити	56.341.035,00			33.024.676,00
111	-- ВКУПНО ПАСИВА : ГЛАВНИНА, РЕЗЕРВИ И ОБВРСКИ	804.114.677,00			800.188.706,00

Биланс на успех

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
201	-- I. ПРИХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (202+203+206)	259.264.640,00			198.313.238,00
202	-- Приходи од продажба	258.928.085,00			198.063.627,00
203	-- Останати приходи	336.555,00			249.611,00
207	-- II. РАСХОДИ ОД РАБОТЕЊЕТО (208+209+210+211+212+213+218+220+221+222)	260.554.100,00			185.950.584,00
208	-- Трошоци за сировини и други материјали	152.373.623,00			93.534.143,00
209	-- Набавна вредност на продадените стоки	6.200,00			
211	-- Услуги со карактер на материјални трошоци	7.868.507,00			3.694.658,00
212	-- Останати трошоци од работењето	30.130.931,00			23.707.215,00
213	-- Трошоци за вработени (214+215+216+217)	39.934.242,00			38.702.512,00
214	-- Плати и надоместоци на плата (нето)	25.311.882,00			24.844.530,00
215	-- Трошоци за даноци на плати и надоместоци на плата	1.972.843,00			1.846.868,00
216	-- Придонеси од задолжително социјално осигурување	10.623.148,00			10.379.974,00
217	-- Останати трошоци за вработените	2.026.369,00			1.631.140,00
218	-- Амортизација на материјалните и нематеријалните средства	15.192.762,00			14.974.241,00
220	-- Вредносно усогласување (обезвреднување) на тековните средства				210.916,00
222	-- Останати расходи од работењето	15.047.835,00			11.126.899,00
234	-- IV. ФИНАНСИСКИ РАСХОДИ (235+239+240+241+242+243)	9.615.753,00			2.298.299,00
239	-- Расходи по основ на камати од работење со неповрзани друштва	9.575.292,00			2.293.464,00
240	-- Расходи по основ на курсни разлики од работење со неповрзани друштва	40.461,00			4.835,00
246	-- Добивка од редовното работење (201+223+244)-(204-205+207+234+245)				10.064.355,00
247	-- Загуба од редовното работење (204-205+207+234+245)-(201+223+244)	10.905.213,00			
250	-- Добивка пред оданочување (246+248) или (246-249)				10.064.355,00
251	-- Загуба пред оданочување (247+249) или (247-248)	10.905.213,00			
252	-- Данок на добивка				1.025.978,00
255	-- НЕТО ДОБИВКА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (250-252+253-254)				9.038.377,00

256	-- НЕТО ЗАГУБА ЗА ДЕЛОВНАТА ГОДИНА (251+252-253+254)	10.905.213,00			
257	-- Просечен број на вработени врз основа на часови на работа во пресметковниот период (во апсолутен износ)	73,00			83,00
258	-- Број на месеци на работење (во апсолутен износ)	12,00			12,00
259	-- ДОБИВКА/ЗАГУБА ЗА ПЕРИОД				9.038.377,00
260	-- Добивка која им припаѓа на имателите на акции на матичното друштво				9.038.377,00
269	-- Добивка за годината				9.038.377,00
270	-- Загуба за годината	10.905.213,00			
288	-- Вкупна сеопфатна добивка за годината (269+286) или (286-270)				9.038.377,00
291	-- Вкупна сеопфатна загуба за годината (270+287) или (270-286) или (287-269)	10.905.213,00			

Државна евиденција

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
609	-- Земјишта	138.082.781,00			138.082.781,00
611	-- Сегашна вредност на станови и станбени згради (< или = АОП 012 од БС)	67.342,00			78.802,00
612	-- Сегашна вредност на градежни објекти од високоградба кои се користат за вршење дејност (< или = АОП 012 од БС)	171.229.206,00			169.814.147,00
634	-- Обврски по заеми и кредити земени од нефинансиски трговски друштва во приватна и државна сопственост и јавни претпријатија во земјата(< или =АОП 086+АОП 087+АОП 088+АОП 089+АОП 090+АОП 096+АОП 104+АОП 107 ОД БС)	56.341.035,00			53.410.424,00
640	-- Приходи од продажба на стоки и услуги (АОП 641+ АОП 642) (< или = АОП 202 од БУ)	26.602.946,00			34.926.084,00
641	-- Приходи од продажба на стоки (< или = АОП 202 од БУ)	11.149.176,00			16.075.422,00
642	-- Приходи од продажба на услуги (< или = АОП 202 од БУ)	15.453.770,00			18.850.662,00
647	-- Приходи од наемнина (< или = АОП 202 од БУ)	3.539.214,00			3.433.025,00
661	-- Останати приходи од работењето (< или = АОП 203 од БУ)	336.555,00			249.611,00
668	-- Трошоци за сировини и материјали (< или = АОП 208 од БУ)	3.603.412,00			1.775.797,00
671	-- Канцелариски материјали (< или = АОП 208 од БУ)	163.473,00			168.590,00
673	-- Униформи-заштитна облека и обувки (< или = АОП 208 од БУ)	78.273,00			465.063,00
674	-- Материјал за чистење и одржување (< или = АОП 208 од БУ)	50.443,00			62.021,00

675	- - Вода (< или = АОП 208 од БУ)	45.552.971,00			50.672.297,00
676	- - Потрошена електрична енергија (< или = АОП 208 од БУ)	94.865.689,00			37.682.017,00
677	- - Потрошени енергетски горива (< или = АОП 208 од БУ)	182.543,00			105.125,00
678	- - Потрошени резервни делови и материјали за одржување (< или = АОП 208 од БУ)	348.732,00			762.345,00
680	- - Транспортни услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	934.207,00			20.555,00
682	- - ПТТ услуги во земјата (< или = АОП 211 од БУ)	630.451,00			647.956,00
687	- - Наемници за опрема (< или = АОП 211 од БУ)	81.093,00			259.131,00
692	- - Надоместоци за отпремнина при заминување во пензија (< или = АОП 217 од БУ)	180.676,00			168.610,00
695	- - Регрес за годишен одмор (< или = АОП 217 од БУ)	983.773,00			1.030.887,00
696	- - Помошти (< или = АОП 217 од БУ)	223.078,00			169.899,00
699	- - Дневници за службени патувања (< или = АОП 217 од БУ)	9.872,00			5.100,00
705	- - Трошоци за организиран превоз до и од работа (< или = АОП 217 од БУ)	134.400,00			158.600,00
709	- - Репрезентација (< или = АОП 212 од БУ)	283.389,00			123.843,00
710	- - Премии за осигурување на имот (< или = АОП 212 од БУ)	146.032,00			68.157,00
711	- - Надомест за банкарски услуги (< или = АОП 212 од БУ)	177.832,00			140.210,00
722	- - Просечен број на вработени врз основа на состојбата на крајот на месецот	73,00			83,00

Структура на приходи по дејности

Ознака за АОП	Опис	Нето за тековна година	Бруто за тековна година	Исправка на вредноста за тековна година	Претходна година
2293	- 36.00 - Собирање, обработка и снабдување со вода	11.148.376,00			
2387	- 47.30 - Трговија на мало со моторни горива и мазива во специјализирани продавници	0,00			
2422	- 49.50 - Цевоводен транспорт	211.552.229,00			
2478	- 64.99 - Други финансиско-услужни дејности, освен осигурување и пензиски фондови, неспомнати на друго место	37.708,00			
2491	- 68.20 - Издавање и управување со сопствен недвижен имот или недвижен имот земен под закуп (лизинг)	20.773.710,00			
2545	- 82.99 - Останати деловни помошни услужни дејности, неспомнати на друго место	294.023,00			

2552	- 84.24 - Работи на јавниот ред и безбедноста	15.458.594,00			
------	--	---------------	--	--	--

Потпишано од:

Maja Nikolova

CN=KIBSTrust Issuing Qsig CA G2,
OID.2.5.4.97=NTRMK-5529581, OU=KIBSTrust
Services, O=KIBS AD Skopje, C=MK
KIBSTrust Issuing Qsig CA G2

Изјавувам, под морална, материјална и кривична одговорност, дека податоците во годишната сметка се точни и вистинити.

Податоците од годишната сметка се во постапка на доставување, која ќе заврши со одлука (одобрување/одбивање) од страна на Централниот Регистар.

Годишен извештај за работењето

РУДНИЦИ И ЖЕЛЕЗАРница
"УСЛУГИ" Акционерско друштво
Бр. 0204-101/Н
25.04.2023 год.
СКОПЈЕ

ИЗВЕШТАЈ

за работење за период јануари – декември 2022 година

Во деловната 2022 год. РЖ УСЛУГИ АД Скопје има остварено вкупно приходи од 259.264.640,00 денари од кои приходите остварени од основните дејности на друштвото (продажба на стоки и услуги) изнесуваат 258.298.085,00 ден. Останатите приходи изнесуваат 336.555,00 денари. Вкупно остварените оперативни приходи од 258.928.085,00 денари за 2022 година претставуваат зголемување од 30.729% во однос на остварените оперативни приходи во 2021 година (198,063.624,00денари).

	ИЗНОС 2021	ИЗНОС 2022
ДИСТРИБУЦИЈА НА ХИГИЕНСКА ВОДА И ОДВЕДУВАЊЕ НА УРБАНИ ОТПАДНИ ВОДИ	18.850.662,00	11.148.376,00
ПРОИЗВОДСТВО, РЕЦИРКУЛАЦИЈА И ТЕРМИЧКА ОБРАБОТКА НА ТЕХНОЛОШКИ ВОДИ	151.980.437,00	211.552.229,00
НАДОМ. ЗА КОРИСТЕЊЕ НА ЦЕВОВОДНА МРЕЖА ЗА ПРЕНОС НА ТЕХНИЧ.ГАСОВИ И ПРИРОДЕН ГАС	7.694.634,00	16.884.340,00
УСЛУГИ ЗА ОБЕЗБЕД. НА ИМОТ И ПРОТИВПОЖАРНА ЗАШТИТА	15.681.256,00	15.588.549,00
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ	406.978,00	350.156,00
ЗАКУП НА ДЕЛОВЕН ПРОСТОР И РЕЗРЕВОАРИ ЗА СКЛАДИРАЊЕ НА ТНГ	3.449.657,00	3.404.435,00
ОСТАНАТИ УСЛУГИ	0	0
ПРОДАЖБА НА ТЕЧЕН НАФТЕН ГАС	0	0
ВКУПНО	198,063.624,00	258.928.085,00

Во делот на услугите со кои сме директно поврзани со работење на погоните во нашето потесно опкружување, приходите од дистрибуција на хигиенска вода се намалени за 69,088% во однос на 2021 година, приходите од производство, рециркулација и термичка обработка на технолошки води се зголемени за 39.197% во однос на 2021 година и приходите од надоместокот за користење на цевоводната мрежа се зголемени за 119.430% во однос на 2021 година.

Кaj приходите зголемувањето во 2022 во однос на 2021 , се должи на зголемената цена на електричната енергија , која е директно поврзана со производство, рециркулација и термичка обработка на технолошки води.

. Кај останатите приходи од основните дејности на друштвото чија реализација не е во директна поврзаност со потребите на производните процеси на погоните со кои имаме континуирана соработка, евидентно е намалување кај обезбедување и ПП заштита од 0.6%, намалување кај телекомуникациските услуги од 13.961%, намалување има кај закуп на деловен простор од 1.328%. Во 2022 нема приходи за продажбата на ТНГ, поради реконструкција на објектите за прием и продажба на течен нафтен гас.

Останати приходи

Во останати приходи најголем дел е приходи по Решенија за присилно извршување и наплата на судски трошоци . Кај финансиските приходи има зголемување во однос на 2021 година.

ОСТАНАТИ ПРИХОДИ	ИЗНОС
ПРИХОДИ ОД КАМАТИ	308.390,00
ОСТАНАТИ НЕСПОМНАТИ ПРИХОДИ	27.625,00
ВКУПНО	336,555,00
	ИЗНОС
ВКУПНИ ПРИХОДИ (ОПЕРАТИВНИ)	258,928,085,00
ПРОСЕЧЕН МЕСЕЧЕН ПРИХОД	21.577.340.00

ПРОСЕЧЕН БРОЈ НА ВРАБОТЕНИ		ПРИХОДИ ПО ВРАБОТЕН НА МЕСЕЧНО НИВО
2021	82	3,262,00
2022	73	4,806,00

Вкупните расходи во 2022 година изнесуваат 260.554.100,00

Расходите кои се направени за реализација на основните дејности на друштвото изнесуваат 235.929.973,00 денари.

Структура на расходи

	2021	2022
ПОТРОШЕНИ, МАТЕРИЈАЛИ, РЕЗЕРВНИ ДЕЛОВИ И СИТЕН ИНВЕНТАР	4.388.097,00	6.164.838,00
ПОТРОШЕНА ЕНЕРГИЈА И ГОРИВО (ТОПЛИНСКА, ЕЛЕКТРИЧНА, НАФТА И БЕНЗИН)	37.814.143,00	100.148.291,00
СНАБДУВАЊЕ СО ВОДА	50.672.297,00	45.522.971,00
ТЕЛЕКОМУНИКАЦИСКИ УСЛУГИ	647.956,00	630.451,00
ОДРЖУВАЊЕ НА ОПРЕМА И ОБЈЕКТИ	1.952.011,00	3.828.094,00
АМОРТИЗАЦИЈА	14.974.240,00	15.192.762,00
БРУТО ПЛАТА ЗА ВРАБОТЕНИ	37.071.370,00	37.907.873,00
НАДОМЕСТОЦИ НА ВРАБОТЕНИ ПО КОЛЕКТИВЕН ДОГОВОР	1.615.040,00	2.924.822,00
ДНЕВНИЦИ И ПАТНИ ТРОШОЦИ	5.100,00	9.872,00
НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШОЦИ	2.253.732,00	4.145.164,00
РЕПРЕЗЕНТАЦИЈА ПРОПАГАНДА И РЕКЛАМА	123.843,00	229.046,00
БАНКАРСКИ ТРОШОЦИ	140.210,00	177.832,00
ДАНОЦИ И ТАКСИ	2.797.236,00	2.979.413,00
ТРОШОЦИ ЗА ПРОДАЖБА НА ТНГ (НАБАВНА ВРЕДНОСТ)	0	0
ОСТАНАТИ УСЛУГИ	20.437.759,00	15.999.083,00
ВКУПНО ОПЕРАТИВНИ ТРОШОЦИ	174.893.035,00	235.929.793,00

Вкупните оперативни расходи се зголемени во однос на 2021 година за 34.899%. Во делот на трошоците кои се директно поврзани со остварување на приходите од производство, термичка обработка и рециркулација на технолошки води за производните погони во Железара, односно кај трошоците за материјали и резервни делови евидентирано е зголемување за 40.489% во однос на минатата година , трошокот за електрична енергија е зголемен за 164,849% .Зголемувањето на трошокот за електрична енергија се должи на зголемувањето на цената на пазарот за електрична енергија.Во 2022 година намален е трошокот за снабдување со вода за 11,318%.

Трошоците за тековно одржување на опрема и објекти се зголемени за 96,110%. Зголемени се трошоците за вработени како резултат на зголемување на бруто платата на вработените . Во 2022 просечен број на вработени е 73 , во споредба со 2021 кога просечен број на вработени е 83. Зголемени се и останати пресметани надоместоци од работен однос , отпремнина за заминување во пензија и регрес. Во 2022 имаме заминати работници на кои им е престанат работниот однос поради исполнување на услов за стекнување на право за старосна пензија, истек на договорот за вработување и други основи. Надоместокот за регрес за годишен одмор е пресметан и исплатен на износ согласно одредбите на Општиот колективен договор за приватниот сектор од областа на стопанството ,односно 40%од просечната месечна бруто плата по работник во РМ. Од останатите расходи намалување имаме кај телекомуникациските услуги со 2%.

	2021	2022
ОСТАНАТИ НЕСПОМНАТИ РАСХОДИ	11,126,905,00	15,047,835,00
РАСХОДИ ОД КАМАТА	2,293,464,00	9,615,753,00
ВКУПНО	13,425,204,00	24,623,127,000

Останатите расходи на износ од 15,047,835,00 денари се трошоци од отпис на застарени побарувања од минати години и трошоци за судски спорови .

Трошоците за камати на износ од 9.575.292,00 ден. се однесуваат на камати по И.бр.996/2019 засновани на извршна исправа ОДУ бр.420/13 од нотар Пулејкова Зорица против РЖ Услуги АД и ГЕТ ДОО Скопје.

Побарувања и обврски со 31.12.2022 година

На 31.12.2022 година РЖ УСЛУГИ АД има ненаплатени побарувања на износ од 56,466,503,00 денари кои се во валутен рок како и ненаплатени побарувања за кои се водат судски постапки или се во извршна постапка во износ од 284,863,267,00 денари

Процентот на наплата на побарувања од купувачите во 2022 година изнесува 83,941% не земајќи ги во предвид ненаплатените побарувања со 31.12.2022 година од фирмии за кои се водат спорови и за кои се чека судска пресуда или пак се завршени со правосилни пресуди и се чека на реализација на наплата.

Салдото на неплатени обврски по добавувачи до 31.12.2022 год. изнесува 18,664,369,00 денари, а тоа се тековни обврски кои ги има друштвото и кои се во валутен рок Процентот за исплата на обврски према добавувачи иземајќи ги обврските кои се во судска постапка со 31.12.2021 година изнесува 92,034%.

Друштвото ја одржува тековната ликвидност во текот на годината и ги сервисира тековните обврски по сите основи према добавувачи, вработени, државата и по кредитни задолжувања од изминатиот период. Тоа се должи на навременото сервисирање на дел од побарувањата од купувачите и како резултат на истото се превземаат мерки за поефикасна наплата, преку утужувања. Голем проблем се и ненаплатените побарувања кои не произлегуваат од работењето во тековната година, за кои се водат спорови и истите се одвиваат во долги постапки.

Готовинскиот прилив на парични средства кои друштвото ги заработка од неговите редовни активности се користи за регулирање на оперативните расходи во тековното работење.

Во 2022 година има инвестициски вложувања на вкупен износ од 26.609.047,00 денари, од кој 19.799.331,00 денари се вложувања во опрема и постројки и 6,809.216,00 денари за градежни објекти и инфраструктура .

Финансиски резултат во работење за 2022година

РЖ УСЛУГИ АД во тековното работење со пресметани приходи и расходи поврзани со основните дејности (продажба на стоки и услуги) ја заврши деловната година со нето загуба од 10.905.213,00 денари.

ЕНЕРГОУСЛУГИ ДООЕЛ ја заврши деловната година со загуба од 8,711,00 ден

КОГЕЛ СТИЛ ДОО од основната дејност -производство и трговија со топлинска енергија ја заврши деловната 2022 година со нето добивка од 820.836,00 денари.

РЖ УСЛУГИ АД Скопје

Директор

Јован Гечески

